

brihvi rihkotees, tā tām patihl savejo gahdibā, waj winas neapkalpo kalpones, ka tās ir brihwas no darba, waj winas newar brihwi pastaigatees, zif grih, waj newar gulet, zif ilgi patihlas, waj newar ehst, ko til ween firds eefahrojās, waj newar dsert, kas tām leedf pat alu un fchabi, waj newar gehrbtees pat fihdā un fantā, waj winām pat par behrneem ir jaruhpejas? Par teem ruhpejas behrnu meitas un guvernantēs. Ja, winas ir teescham brihwas, brihwas no darba un brihwas no peenahkuma. Ko firds wehl wairat wehles?! Tadeht meiten-un jaiswehlas tilai turigi wihri — un wispatihlamalā brihwiba, beš pašču nopelna ir rokā. Bet, kad nu fchis lolo-tais wehlejumees neifdodās, turigais wihrs neeerodās, tehws nomirft, neatstahdams kapitalu, waj sandē weetu — brachtu — gahdneeku ar' naw, ne ari secheligu rada gabalu, kur peemehtēs un no lueem palihdšibu dabut — ko tad lai eefahf? Nu taitfchu jastahjas pašchāi uf sawām kahjam, jabuht pat fahwigai, janopelna few maije, bet kà to lai ifdara, kad neweena darba tit pamatigi neprot, ka eefephtu ar to few maiji nopelnit, prot gan pa drustai no wifa ka, pat pa drustai franziifti un musiftu, waretu skolotajas weetu peenemt, bet schimbrifscham drihsal fints kehlfcham eefephtjams weetas apgahdat, nekā weenai stolo-tajai, un privat stundas war gan ar' pee gadijuma glufchi labas dabut, bet tad wajaga mahzet, waj nu kahdu walodu, waj musiftu, waj fihmeschanu u. t. t. ihsti pama-tigi — un to luhf nu neprot, jo bija taitfchu jafargas, ka neiftu iffmeeta par pahraf mahjitu seeweeti. Ko lai eefahf? Schuht, apgehribus pagatawot, tas nu gan preefch smaltas meitinas loti nepatihkami, bet waretu jou ir to darit, kaut til pamotigi mahzejufe, ari to neprot, naw taitfchu pat pati few apgehribus pa lahgu pagatawo-juje. No smallakeem roldarbeem ari neprot smallakos un mahfsligatos pamatigi, par luecem teel wairaf samafjats — mahf tilai pawirfchi weeginalos roldarbinus, par luecem (tadeht, ka tajds ir toti daudf smallo meitu strahd-neetfchu) mahfā til mafas algas, ka katrs eelu flauzitojs daudf wairaf pelna. Kā lai nu ar til maf eenahkumu rihktojas, ko lai ehb, un kà lai samafjā korteli — drih-wokta ihres naudu un pehrf malku, ar ko lai eegahdajas drehbes? Tahdās apstahfids zaur darba neprafchanu atrodas pee numis Rigā mifsum daudf seeweefchu, kas pa leelai dala reif bijufchās drofchā pafpahrnitē, sawejo firsniģā gahdibā — ar fpihdofchām zeribam uf turiga wihra apgahdibu — palifufchās beš apgahdibas fchawfchala inā truhkumā, fur turigee wihri, kas ufstahjas pret see-weetes patstahwibu, nu tām nestatas wairs ne wirfā — to azis leefmo uf turigu tehwu meitam. Kas dafas wairs gar pelna rufch-tiit? Ja nu til gruhids apstahfids peestahjas seeweeti

launais mufinatajs, tad deemschehl tam nereti ir labi pa-nahkumi, tas lej giftes pileenus winas dwehsele. Jaunawa, atrafdamees gruhids apstahfids, drofchaki ufstahfa launajam mufinatajam, domadama, „to neelus drihwot aulstuma un badā, kur nahwes wehftma pretim dwehich un fahaldē drihwibu, tur flaitstajds bagatneeku falonds jautā filta pawafaras drihwiba“ — un tur jaunawas newainiģā pawafaros drihwiba eet bojā, no weena atstahfa ta friht otra rolās un friht arweenu dšifati un dšifati, lamehr iswehr-fchās no wahrigi audfmatas putites nefauniga neshale. Nebuht nefaku, ka iflatra wahrigi audfmatā jaunawa zaur aulstumu, badu un dafchadeem fpaideem jutifees peefpeesta fneegt launajam roku, ir ari tahdas seeweetes, kuras nekahdi eefpaiddi nepeespedis sawu newainibu pahrdot, winām taitfchu wehl atleel tahds zefsch, — tahdi wina paleel tihra un nefabojata pee meefas un dwehseles. Ja ari peenemam un mehš to tizam, ka leelu m leela dala Latwju felftenu, ja nekahdi newarēs godam maiji pelnit, ees drihsal uf ehnu walfti, nekā flaitģās negodigu zeku, tad tomehr jautā, tadeht tad mehš winas zaur nepraktiftu audfmatfchanu padodam tahdām zefchanam. Waj tad teescham tahds grehfa darbs, seeweetes ifaubst tā, ka winas ari patstahwigi zaur godigu darbu war few peeteefofchi maiji nopelnit un tahdi eeguht sawās rokās drofchu lihbfelki — wairogu, pret luec ot-fitas un leelā waj mafakā mehtrā fadragajas launums? Seeweete, kas nopeetni fagatawota preefch drihwes, kas ko kreetnu un leederigu pamatigi mahjijufees, kas ir drofcha, ka ir spehjiģa un war pate few godigi maiji nopelnit un kas mahjijufees mihlet darbu un atfinaift, ka laime un ti-lumiba mehfjama kreetnds darbds — tahda drofchi ween til lehti nekritis kaunā un grehtā, kà ari nesneegs sawu roku kaut kahdam memes dehlmam, lai til tiftu jem aubes, bet tilai kreetnam, tilumigam tehwa dehlam. Tahdi tad zaur to, ka seeweetes tiftu audfmatas par patstahwigām buhtem preefch nopeetnos drihwes, t. i. tiftu emanzipetas — at-fwabinatās no mulkibam, no nespehhibas few godiģā zeld pahrtifu nopelnit — ari laulības drihwe paliftu idealata, pazeltos idealds augftumds. Ihfta, pateefa mihlestiba spehji radit femes wirfū debefis — un seeweetes patstah-wiba — emanzipajija — fwabadiba no gara neifgliftības, nefingra un nekreetna raffura un nespehhibas zaur godigu darbu fewi ufturet, beš fchawbam weiginās idealas laulības un fadragās apgahdibas prezibas. Seeweetes patstahwiba buhs kà burwigs magnets, kas uf muhftu weenos pateefi mihlejoschās firdis un tām lks mihlestiba uf muhftu fa-luft weenā, tahdejadi radidama femes wirfū debefis.

Daschi eewehrojami aifrahbijumi par prah-wofchanos pee pagasta teefam.

Kas muhju pagastu teefu sehdes ir pamatigi noskatijees, buhs eewehrojās daschu labu raibu flatu flarp prahwee-

teem: zif fwefcha wehl ir dafcheem prahweekeem prahwu wefchanas kahrtiba, kà un zif sawabi daschi mafaf atih-jiiti prahweeki mehbf femi aifstahwetees zif nezil wairaf fawefchgitafas prahwās, kà daschs labs atfal mehģina ar tainģigeem noluhkeem ifleetot likuma waru femim par labu, kà zits atfal zenfchās panahrt ar likuma palihdšibu pati-gus noluhkus un sawu preineeku noweift, kurfch pehdejais warbubi palaihchās tilai uf sawu tainģibu, bet to neprot un nefina kà aifstahwet u. t. t.

Prahwas zetot wispirms wajaga apfwehrt, waj tās ne-leetigi nezet un zaur to tilai teefu un prahwā lihbfī eemil-ftās perfonas (leezineelus, atbildetajus u. z.) neapgehntina, un waj patš weltigi neiffchlehfch laifu un beigās warbuhf wehl neufstauj fewim nepatihchanas, ifdewumus, faude-jumus. Deemschehl wairaf reifchu ir peedfihwots, ka da-fcheem prahweekeem ihstās tainģibas un pateefības juhtas ir deefgan fwefchās, wini zet prahwas tilai aif nefaunigās patibas, lai waretu ar likuma waru zitam ko noraut, kahdu faudejumu padarit, waj pat atvehtees. Schahda un tam-lihdfiģa rihkofchanās ir loti greift ufstati par teefu, tainģibu un peenahkumu. Kas likuma waru grih ifleetot tilai fa-weem patigeem noluhkeem, tas nofeefas pret teefu un lihbf ar to ari pret walfti, faweem lihbfjilwekeem un ari patš pret sawām prahfa un firds juhtam un ihpafchibam, jo teefas naw preefch tam, lai prahweeki felfmetu un weiginatu patigus noluhkus ar likuma palihdšibu un waru, bet teefu ufdeumus un noluhks ir, ufturet kahrtibu, ap-fargat if kairu perfonu un to ihpafchumu un nodibinat tainģibas juhtas flarp zilwekeem.

Dauidstahrt esnu eewehrojās, ka daschi prahweeki wehl ne til daudf nefin, kà teefas sehde wajaga ufwehtees un zaur to tad ari nereti friht fodā. Wini trofchano, flipri fnejas, flipri farunajas sawā flarpā u. t. t., it kà atrafstos krogū. Schahdu ufwefchanos likums noleedf teefas seh-des telpā. Wifseem un iflatram, kas atrodas pagasta tee-fas sehde, jaewehro peeflahjiba, kahrtiba un flufums un japallausa preefchfehdetaja rihkojumeem. Kas fchos nofa-zijumus ne-eewehro un neifpilda, tos preefchfehdetajs wis-pirms apfauz ar atgahdinajumu un peh; tam war fodit ar naudas sodu no 25 kapeitlam lihbf weenam (1) rublim un beš tam ifraidit if sehdes telpās.

Prahweeki, kas apradufchi ar agrafajām (wezajām) teefam, wehl arweenu, kà newar tā newar atfwabinatees no winu eefpaideem. Kà finams, pee wezajām teefam ifleetota dafchadus glufchi newajabfigus titufus, bet pee togadejām (jaunajām) teefam uf to wairs neleel nekahda (wara, peeteel, kad tilai min teefas nosaufumu, beš kah-dām leekām peedewam). Bet daudf prahweeku pee pagasta teefam wehl arweenu tura par deefin kahdu leelu zeenidās parahbijumu, kad wini gandriht waj pee katra teifuma peemeetina dafchadus teelus wahrdus, kà peem: „augfti godatā, fcheligā Weifariflā pagastiteefa“ u. z.; tee ir glu-

sihchānu no katta, kas grih buht par fahhibas drofchuru farakftitaju un fahhibas apustuli.

Eitdaudf par maneem peedfihvojumeem fahhibneeku jautojumu walarōs. Wehl peefihmeschu, ka lafiju „Deen. Lapas“ 1894. gada 3. numurā, ka diwi no finanteem preefchneekeem, luei pedalijās, pašchi ifflaidroja minetos jautojumus, waj ari kà walaru wadoni peelaida tahdu mulkigu jautajumu ifflaidrofchanu resp. neapfauza behr-nifchligos ifflaidrotajus, ko tee eewehleti par lozefkeem zentralkomitejā, lueai jaruhpejas par fahhibas organu un zitu rakftu ifdojānu. Ko lai domojam par kahdu trefcho fchis komitejas lozefki W. Igu, kas sawās aug-fcham minētās drofchuras beigās eeweetojis loti „kreetigu“ dsejoli: „Dehrojs — fchuhpa“, to lai zen. laftitaji pa-fchi fpreefch if peewehtajeem pantineem:

„Gelfch Deewa plafchās radības
Gelfch drihweneeku bara, —
Zilweki eet beš baillības
Un negaufchās dar. —
Tee pahrefības drihs padar'
Teem sawejeem ar weenu,
Tos lamā, fit un speefch ar war' (lafkam pret feenu)
Pat mehrdē daschu deenu (breesmigi!)
Un tad, tad, kad to wahrefim,
Mums gruhtee laifi beigtees!
Tad laimigi mehš drihwofim
Tad labi wifseem weiftees!!

Kas fcho tchetreem „tab“ bagatigi smehtito pantu war ifdelkamet, nepahrlausdams mehli, tas pelna apbrihnojānu. Ja tas noteel, tad es ari atlahpjos no sawām domam, ka fchis dsejols neifgliftības simbols. Un kahdas weifsmes lai ir beedribai, kuras preefchneeziba fabriģē tahdas rafchojumus?

Par preefchlahfjumeem fahhibas beedribās man jaisfakas itfpat nelabi, kà par jautajumeem un winu ifflaidrofchanu. Efmu noklawfjees preefchlahfjumā par „alkoholu un dser-fchānu“, kur apzerejuma autors tilai pohris teikumds aif-kehra dserfchānu, finams to „kreetigi“ nolahbedams, tad nehmas runat par wifu, kas tilai ween pasaulē, runadams leelako laifu par wifadām teetam, kà kà nebija nekahdas temata pamata domas ufrahdamas. Wifsch runaja par

beedribam (tās finams nolahdeja), par kahdu gisti „narkotinu“ (gribeja laifam gan fajit „nilotinu“, jo runaja par tabaku), par Latweefchu teatreem, konzerteem, par Latweefchu lug-neezibu, par muhfu nelaiķi Waldemaru u. t. t. Preefch-nejums bija „befgaligs domu bagalības un garuma finā“, tā man kahds beedris peefihmeja; wifsch fatureja wifu konwerfjojās wahrdnigu un galu galds — itin noko, kaut gan runataja beigās apfweija fahhibneeku flatee fawzeeni: „eewehrojami, eewehrojami!“

Kas nopeetnaki lafijis beidsams gaddš Latweefchu laif-rakftus, tas nereti buhs ufghajis finojumus par fahhibneeku jautajumu walarēem un preefchlahfjumeem, kur eefuhtitaji fchehlojas, ka walarōs bijis garlafzigs, ka runataji weenā balt? apleezinajufchi, ka dserfchāna esot nekāba un ifnif-zinama, nepeeswādami nedf weenās interefantas, jaimas domas sawu wahrbu peerahdiftchānai, kur runataji nereti ufbrufufchi mulkigeem, nepeeeklahfjeem wahrdēem weenās otram, kur preefchlahfjumi bijufchi itfpat gawi, kà domu un apfrahhibas lufchi. Un fchahdi finojumi atrodami tee fcham if Rigās.

Zif es efmu fchur un tur noklawfjees fahhibneeku kon-zertids, tad man jafaka, ka tee bija loti nepilnigi, mahfklas finā neapmeerinoschi. Par „Mufeka“ kova konzerteem nefinu nekā fajit, jo man naw bijufe ifdewiba winds noklawfitees. Bet diwās zitās pilfehtrās titufchās konzertā tahdas „debeschligi“ un „apbrihnojami“ flaitstas dseefmas dseefatas, kà peemehtam:

„Waj fini to weetu, kur pohchis mihf,
Kur brondwihnu wehšās un alu rihf,
Dihbf beidsamam grafim patehrē
Un eekriht wisleelakā nelaimē?
Neba krogā? Neba fchekli?
Kur gan jitur?
Kur fahstans patš tos wispirmais sehde,
Kur Deemu un ar' tā wahrbu meh?',
Kur faronas blehfti, burlafas
Un ifdomā leetas negantias?
Neba krogā? Neba u. t. t.
Kur duhmi ar' kà eefch zepia kuhp,
Kur ellei peh; laupijuma ruh,
Kur nododas wifadām laiflibām,

Kur zefsch, kas aifwed uf kar'awam?
Neba u. t. t.“

Teefcham dwehsele jildinoscha ir ari kahda dseefma:
„Pee flitas tehjas kausa
Dseef jautri muhfu bars!“

Man wehl zitas tahdas mahfsligas dseefmas pahstamas, kas apbrihnojami pahrfrahddatas, eelelot „alus“ weetā wahrbu „tehja.“ Ja, lai drihwee braschee „tehjas dshre-jini“ dseef, bet lai nepeespeefch publiku atfihf winu dseef-mās mahfflu! Ari zitas dseefmas, kuru telās naw til jautrs, peemihlģis, kà minētās dseefmas, efmu dhredejis loti wahji nodseedam. Walfs neifgliftotas, no dseeda-fchanas mahfklas ne jehģas. Waj tamdeht par fahhibneeku konzerteem efmu tilai aif ta eemefta nelabi fpreedis, ka man „pamatigums mahfslā un finatnē tilai tur, kur at-flan alus dseefmas, t. i. fchekds, weefnijās, krogds“, kà to Brihwafalneeka lgs jata, to lai iffpreefch zen. laftitaji. Bet man japeefihme, ka „alus dseefmu“ fludijai man lihbf fchim wehl naw atizis peeteefofcha laito. Labprahf fchi fpezialaroda pahfifchānā aidodu W. Igam preefchdrofu, kurfch, kà man fajitš, jenaf peegreefis fchim jautajumam wisleelako wehribu. Leetufi jau weenumehr mehft ar sawu gaimu apgaimot zitu zelus.

Ka fahhibneeku ballēs nereti atgadas tahdi brihnumi, ka pee bufetes nosuhd wifš alus, kà pat nefahhibneekam wairs naw sawa glahfe dabujama, jo wifš alus nodferts, to pahris gadus atpataf deemschehl fahpigi peedfihwojis Rigā kahds mans beedris. Nedsams, ka ziti fahhibneeki mehģina kà sawu programu realifet, ifpildit, ka pašch nobfēt wifu, lai nefahhibneekeem nekā neatiftu. Boti raditāla — „warena“ darbiba! Ari par kahdas Rigās fah-tibneeku beedr. fatumeem finams atgadajums, kur deemschehl fchahdas programās weiginafchāna beigufēs ar wispahrigu laufchānos. Jadomā, ka no flitas tehjas „eefufchi“ ta-tifchu fahhibneeki nebija. Ja nemaldos, tad par fcho noti-kumu ari bija finots muhfu Latweefchu laifrakftds. Un zif daudf wehl naw to fahhibneeku, kas atajijufchēs no katra pileena alkohola un tomehr labprahf preefch ehdeena un tad lungis fahp — kas pee fcheem nelaimigeem zi-wekeem deemschehl toti beefchi atfahrtiojas — eemet pa-glafhitei „wehrmetu drapes“ un zitas „fahfes“. Zift at-

šči nemeetā, peeteel, tā jau teiju, tikai ar to, ka min pagasta teesās nofankumu vaj, kad nu grib, peemetina „zeeniā (ta un to) pagasta teesa“ vaj „zeen. teesnešči.“ — Ziti prahvneeki rihkojas atkal gluschi otradi: vini gluschi aismirš, ka atrodas pee teesās. Ja prahvneekam ir lahds no teesnešcheem, kas wina prahwā sehđ pee teesās galda, labš pašstams waj draugs, tad naw peeklahjigi, ka prahvneeks, samu prahwu aistahwot, teesnešī sauz pee mahda waj par „tu“. Tā peem. esmu beeschi ween dširdejis, ka prahvneeki weenu waj otru pee teesās galda sehđoscho teesnešī ufrunā: „Arē, Purin (kā nu kuro reisi teesnešī sauz), tu jau patš fini, ka es ne-esmu mainigs“, un tamlihdšigi. Tā war ufrunat teesnešī tikai ahrpus teesās, bet neba pee teesās galda.

Tāpat ari sažihtlē dāšchi prahvneeki nesin kā uswešees. Zihlihdšī peem. suhđetajš eesahjīs runat, te ari tuhlin atbildetajš maifas starpā, weens par otru sahl stiprati runat, it kā gribedami pahrspeht weens otru runā; iklatram tal sinams, ka, ja diwi waj wairaki reišē runā, tad grehti saprast lo katrs issata un pee teesās tas pawisam naw atkautš. Weenam waj otram no prahvneekem naw jadomā: „Nu jo, wiņš tagad runā un teesa warbuht winam tiz, pogo, isjautšču wina runu.“ un tuhlin ari sauz: „Tu melo!“ jeb „tas naw tainiba, tā un tā leeta ir!“ Ari otrs dāšchlahrt naw laišks un met pretim un nu šchiltin šchiltas waloda, weens otru sahl apwainot, kamehr pehđigi abi sahl lamaterš un pawisam aismirš, ka atronas teesās preešchā. Sēlas protams ir, ka teesa abus foda. Tahdeem deretu eewehrot, ka dandš un šiprai runašchānai waj pat breshschānai naw prahwā nelahda labuma, bet dandš labaki ir, kad katrs meerigā garā, bej eelaršchānās un zil eespehjamš ihjōš wahrdōš zek teesai preešchā saws isfaldrojumus, eerunas, aistahweschānos u. t. t. — Kad weens runā, tad otram naw atkautš jauttees starpā, bet meerigi janogaido, kamehr pirmais ir beidšis. Naw ari atkautš, runat tad, kad patš grib, bet papreešchū teesa jaluhds, lai atkauj runat.

Dāšcheem prahvneekem ir ari wehl šwešchš dāšchš labš nofajjums par leezineeku noklauschinaschānas lahrtibu. Teesnešchi nelad newar leetu it labi sinat, kā pašchi prahvneeki, ladeht ari teesnešchi nelad it pareiši newar sinat, lo ihji war isteit weens waj otrs no usdoteem leezineekem, bet to wislabaki fina pašchi prahvneeki, ladeht ari pag. teesu uštawa II. dafas 64. pants nosaka: „Pehz tam, kad leezineeks ihzejis samu leezibu, pagasta teesās preešchschēdetajš atkauj prahvneekem, iskaujat leezineeku par teem aplahšteem, kuru tuwaku isfaldrošchānu otron lahds no wineem par wajadšigu.“ Katrs prahvneeks protams zenschās leetu isfaldrot zaur leezineeka noklauschinaschānu pehz saweem eestateem un šchi „trustainistā“ noklauschinaschāna ir loti deriga preešchā pareišā prahwas stahwolta saprošchānas; jo wairak prahvneeki leezineekus

isjautō, jo labaki leeta isfaldrojas. — Dāšchu reiši atgads, ka teesa, leezineekus noklauschinos, weenā pašchā jautajumā dabun pawisam weenus otreem preti runajōschus leezineeku isfajjūmus; šche nu pagasta teesai ir loti grehtš ušdemums ispehtit, kurešch leezineeks runajis pateesibu, kurešch ne. Lai atweeglinatu šchahđā atgajijumā pateesibu atrast, pag. tees. ušt. II. dafas 65. pants nosaka, ka šchahđā atgajijumā pagasta teesās war, leetas isfaldrošchānas deht, isleetoj tā dehweto „leezineeku pretim — stahđišchānu“ (очная ставка), kur leezineekam ja-atfahrtō sami isteikumi pretim runatoja leezineeka ažu preešchā. Protams, ne il reišēš zaur šchahđu leezineeku „pretim stahđišchānu“ aissneedš žeretos panchkumus, tomehr wintu wajaga isleetoj, ja prahvneeki wehl to luhds, tad teesa newar tahđu luhgumu atstahť ne-eewehrotu; ja teesa šchahđu luhgumu ne-eewehro, tad tas ir eemesiš apellazijas waj kafazijas suhđšibai uš otro instanzi — semneeku wirsteesfu.

Pagasta teesu uštawa III. dafas 39. pants nosaka, ka pagasta teesās preešchschēdetajš, pirms leezineeku noklauschinaschānas, wireem atgahđino, ka wineem pehz faldros šchēdšapinas jaiszejš wišš, lo wini sin un lahdejadi pehz kriminal- šifumeem foda toš, kas demušchi pee teesās nepareišu leezibu (943. pants fodu šif.), bej tam pagasta teesa nem no leezineekem rakšitū šwehraftibās apnemšchānās parakštu (присяжная подписка) par to, ka wini, ja lahds no prahvneekem prasa, apšiprinās wišš saws isteikumus ar šwehraftibu pee semneeku wirsteesās, kad leeta tiftu apellazijas zek tā teesai eesuhjita. Tadeht leezineekem loti jafargas, lai wini nedotu nepareišu — nepateesu leezibu, nelad newajaga lautes sewi peerunat, lai tā un tā leezina, newajoga lautes upirktees u. t. t. Pee semneeku wirsteesās wišš leezineeki pirms noklauschinaschānas teel noswehchinati. Ja war peerahđit, ka leezineeks ir nepareišu — nepateesu leezibu demis, waj lahwees peerunatees, upirktees u. t. t., tad fods ir deesgan bahrgs, it sewišchē, ja tas notijis sem šwehrafta (Štat. fodu-šifumu 942., 943., 944. pants). Ar noschēhlošchānu jafaka, ka deesgan beeschi atgads, ka leezineekem, kas nepateesu leezibu demušchi pee teesās, ir wispirms jāepašhđās ar „foda folu“ un pehz tam nereti jaisnem garais želojums uš — šibriju.

Leezineekem deretu aismeeuw, kad pee teesās jā-eeronas, nem lihdšī legitimazijas par samu personibu (pašī, ušturamo šhni waj tahđu žitu dokumentu, kas apleezina wina personibu), jo nereti atgads, ka weens waj otrs no prahvneekem zek eerunu, ka wiņšch leezineeku nemaj nepašhđit un luhds teesu, lai leezineekam peeprosa wajadšigās legitimazijas (apleezibas) par wina personibu. Ja nu leezineekam tahđu naw lihdšī, tad teesa nereti nolēmj, leetu atlikt uš žitu terminu, komehr leezineeks peenes wajadšigās apleezibas; zaur šcho weentahť leeta teel

weltigi nowilzinata un otrahť leezineekam pašcham weltigi diwlahrtigi jafawē laišks un jaws warbuht šchēdšams darbs.

Iklatram rakstam waj luhgumam, lo teesai eesneedš, jābuht parakšitām, t. i. apšiprinatām ar wahřda parakštu. Protams, parakšis jataiša iklatram ar samu pašchā roku. Ja šcho noteikumu ne-eewehro, tad tahđi rakšī paleeť ne-eewehroti. Bet nu želas jautajums: Ko lai tee dara, kas pašchi neprot sawa wahřda parakšit? Te nu, luhť, jadora tā: Rakstu waj luhgumu war parakšit luhđseja weetā tas, kam luhđsejs to uštiz, bet winam ari jausrafta, lahda eemesļa deht patš luhđsejs naw parakšijis samu luhgumu. Tahds parakšis war peemehrām buht šchahđš: „N. N. (luhđseja wahřds), bet tā kā wiņšch neprot sawa wahřda parakšit, tad uš wina personigu luhgumu parakšija wina wahřdu N. N. (parakšitaja wahřds).“ Eemesli, ladeht luhđsejs patš samu rakštu — luhgumu naw parakšijis, mehđ ari buht atlika, štimiba waj žits lahds žeh-sonis, kas pateesī aistawē rakšitšchānu. Privat-šifumu 3038. pants nosaka, ka tee, kas neprot rakšit, war ušwiłt wahřda weetā trihs kruštus — šbreji (šchihđi) trihs nul-les — sem kureem parakšta kruštu wilzeja wahřdu lahds žits, kam pee raksta naw dalibas, ar to peesihmi, ka kruštu wilzejs neprot rakšit; šcho peesihmi wiņšch apšiprina ar sawa wahřda parakštu. Tomehr pehz pag. teesu uštawa no-fajjumeem šchahđa kruštu waj nukū wiłšchāna naw nemaj (nepezeeschāmi) wajadšiga, war ari peetiť bej teem, ja tikai eewehro augšchā peewesto aifrahđijumu. Persona, kas apšiprina ar sawa wahřda parakštu lahda žita parakštu, ir ari atbildiga par to, ka parakšis nefatur sewi lahđu wiłtojumū; iklatram, kas tā preešch žita parakšta, wajadšieu ari to eewehrot, lahds un kas ir raksta šaturs, kuru wiņšch parakšta. — Ari mutes wahřdeem pagasta teesai ušdotu suhđšibu, kltru protokoli ušnemtu isteikumu, spreedumu wajaga parakšit, ja nu prahvneeks waj leezineeks neprot parakšit sawa wahřda, tad jarihkojas tāpat, kā augšchā minēts, proti žits war wintu weetā parakšitees, bet šche nu tas naw taini nepezeeschāmi wajadšigs, war ari teesnešis waj štrihweris peesihmet protokoli, ka ladeht naw parakšitš, ka prahvneeks waj leezineeks neprot rakšit. Deesgan behdigi, ka wehl ir labi dandš to, kas neprot sawa wahřda parakšit; wezem tehtineem un wežam mahumšitem nu mehđ gandrihsi to newaretu pahřmeht, jo wini aishđibinajās: „Muhšu laišds nebija štolu, kur wareja mahžitees rakšit!“ Bet šcho rindinu rakšitajam beeschi ween bijuť isdewiba redset pee teesās jauneljus un jaunawas, kwi neprot rakšit. Waj tas naw kauns, ka neprot ne til dandš, kā sawa wahřda parakšit!

Teesa newar tizet kalleem wahřdeem! Tiklab suhđsetajam, kā ari atbildetajam jāpeerahđa kltram sawi isteikumi. Peerahđijumi war buht šchahđi: atbildetaja atšihchānās, leezineeku un leetprateju isteikumi un dāšchabi dokumenti,

kal „leeto špirtu preešch špirta lampinas kurinaschānas, šahđdot behrneem ehdeenu un pret šaulu šahpēm, tāpat ari žitas apteeku drapes, kurem ir ari klahť alkohols un kuras tee pa reišei eebauda“).

Doti raksturigs preešch šahťibneeku darbības ir ari šeloschš šinajums „Deen. Lap.“ 1893. g. 265. numurā, kas eewetotš sem weetejam sinam, tā tad šihmejas uš lahđu Rīgas šahťibas beedribu. Tur stahw: „Šahťibas beedribas tagad ihji modē un pee tam kltra grib israhđit, ka tikai winas ušnemtais žejch wedot pee ihsta glahbina. Dāšchš šahťibas beedribas dibinatojš domā ne wairak ne majak, ka wiņšch isglahbs pašauli no galejā postā: ar dāšchodām žeremonijām domajās wiņšch tumšibu ihhijinojās. Rahđa šahťibas beedriba nodibinadams liša sew isgatamot peemehřigu dšeesmu. Bet ar to nepeetē, jo žentigee šahťibneeki atina par wajadšigu, šakalt dšeesmu preešch jāuneeštahjuschamees šahťibneekem. Un šchi dšeesma ir ari — bet lai lahťajš patš spreesch . . . „Lai tu šadragatu šchuhpibas pašauli, tumšības un naibības pašauli. Lai wišī tawi eenaideeki fajehđi, ka aij wineem — tikai šahťi, ka wini eet uš postu. . . Un ja tā, tad ari tizant, ka tu eš gatawš žeešt, šrahđat par labu tuwatom. Lai Deems tew dob Sawu šwehtibu!“ Waj šche wahřdi neatgahđina ušpuhtigu eedomību un fanatizmu ihdmešchōschus šwehraftus, lahds sew dāšchadās widus laiku beedribas šchad un tad nostahđijuschās par paraugu? Bet kas ar wineem panahťis? — Tikai kauschu šmeekli.

Kad apškatam muhšu šahťibas beedribu wehšturi pehz laikrakstu šinajumeem un tur wehl peesprauschām dāšchus eewehrojūmus, tad nahkam pee pahřleezības, ka es nebuhšchu wis pahřstēdšees, isfajdamees, ka muhšu šahťibas beedribām lihdšī šchim bijuse wairak šmeekliga, nekā no-peetna nošihme. Wiswairak to peerahđda wintu dihwainej jautajumu wakarē, kur tatiču wislabaki atspogulojās šahťibneeku pahřleezības un eeskati. Pašihstu diwas beedribas,**) kurem wairak religiofu šettu raksturs, nekā šahťibas beedribu. Wintu beedri pahřahwigi nodarbinati religiošem šhltumeem. Šapulžēs foris dšeed tikai garigas dšeesmas. Ko ar to domā panahťi, naw ijprotams; tam

laikam peekritis katrs nopeetnis domatojš. Kā „Deen. Lap.“ 1894. g. 58. num. šinots, Peterburgas šahťibneeku beedribai „negribot nemaj weitees“. Beedriba wifu samu laimetu pawadšuje gandrihš weenās šildās. Pahřmetumi, personigas leetas un kluhđu ušrahđijumi tur bijuschī uš deenas lahrtības. Ari sinams, ka šposchās „Šaules“ waišs lihdšī šchim weenumehr bijis apmahžees tumšcheem mohltukeem, lai gan preešchneeziba apgalwo, ka tikai „šahťibas leetas pretineekem nepatihgot, ka „Šaule“ deenu no deenas jo wairak šahťot šilakus štarus laudis raibit, kusu (?), bej leelšchānās (?).“ Pehz „Deen. Lap.“ (Nr. 3) šinam šchi gada Latweeschu I. wisp. pret-alkohola beedribu delegatu šapulže pate ašfinufe, ka loti mahji ejor bej minelam beedribām wehl šeloschām: „Tufuma beedribai“, „Wahřbeles beedribai“. Lai gan par Žel-gawas beedribu šinajumā sažits, ka wina „deesgan nopeetni rihtojūšēs“, tomehr ta, žil man sinoms, bijuse gluschi weenlahřtšcha pašchusflawa, jo kandeht tad wina tagad no Walbības šhegta, ja winas rihkošchānās buhtu bijuse nopeetnības un šwehtības pilna? — Tā tad, ja šaklaim, isnahť, ka septinām Latweeschu šahťibas beedribām naw nebuht ušwaru un šlowas pilna pagahřre, nedš ari špihdošch, nepelama tagadne. Ka sew wahřdeem „grehtš šahťwolkis“, „wahji klahjas“, waram domatees wijadās leetas, kas lahpraht nemeblas redset deenas gaismu, kas no šltena naw nolēmias preešch atklahťibas, to mums deesgan jau mahjijuschās šahťibneeku newainigās „julās“ un pašchu peedšihwojumi. Bet, žil sinam, Latweeschēem ir apmehrām lahđas 10 šahťibu beedribas; tā tad tikai ailliku lahđas 3, par kurem atklahťibā nelas nopeetams naw lihdšī šchim wehl sinoms.

Kandeht gan Latweeschu šahťibas beedribu wisleelakā daka nihtuko? Wintam naw špehjiigu wadonu, tā es apgalwoju un pee ta ari paleeku. Aifrahđu žeen. lahťajeem uš jau agrak isfajito par wintu darbibu jautajumu walarōš. Man pašihstams preešchneeks, kas lasa loti labi bej brileš, bet tikko isfaldro lahđu jautajumu, tad tuhlin degunā ušsprausch šelta pangšneju, lai eedšihtu šoutineem wairak respekta. — Ja wehl eewehrojām, ka šahťibas rakšneeki grehko loti beeschi pret dabas šinatnem, pret šahťihwes mahžibām, tad laikam mans apgalwojums, ka

wintu wadoneem wajagot isglahťotees, neišliffees wis wairs til šmeeklīgš, par lahđu B. Igs to apšihmē. Deelas, ka wiņšch loti šachutis par aifrahđijumu, ka šahťibas wadoneem wajagot pašcheem isglahťotees. Brihnos, ka B. Igs wehl newar aihsiť tohđa prašjuma pareišibu, kas aishis no wijas isglahťotās pašales, ka tam, kas grib akus wadit, jābuht pašcham redšigam. Žeb waj muhšu šahťibas wadoni jau šosneeguschī tagadnes isglahťības augšumš, tā kā teem naw wairs nelas jāpeemahžās? Tas tā naw, tamdeht teem wehl jāpeemahžās, jāisglahťojās. Tas tatiču loti dabihli. Sinu gan, kas wišā šchā jautajumā B. Igan tas nedabihlakais, proti: Ka es, jaunelkš, isfaku pirmsais šchis domas. Ta tatiču muhšu šahťibneeku tehwa leeta, ko tur šchis neaizinatais „jaunelkš“ eemoišas! Laikam B. Igs bej tam wehl piktojas par to, ka mani wahřbi waretu šihmetees žitu starpā ari uš wintu. „Tikai wahjais, ne droščširdigais piktojas“, jaka lahds prahtneeks. Warbuht winam tainiba.

B. Igs weelmeeram sawā rakštā šchēhlojas, ka Latweeschu preešē loti maš pahřrunajot šahťibas tušibu. Kā lai to dara? Tiklo nerařta wifu šahťibneekem pa prahtam, mehģina toš drušjin kriitēť, tad tuhlin leelu leelā brehla par „aplaimām“ un „meleem“. Kamehr šahťibneeki tā rihkofees, wineem no publikas naw nekahđa pa-balsta šagaidams. (Turpmal šeigās.)

Kofs kā awots.

Madagaskarā aug lahds kofs, kuru dehwē par „želotaju kolu“. Šchis nofankums žehlees no tam, ka šchis eewehrojamaš kofs želotajeem no loti leela šwara, tadeht ka tas ihpilda šruhltuwas waj awota meetu. Kofa isfaks ari ir deesgan sawads: šaru tam pawisam naw. Šapas, kuru naw wairak, kā 24, ir peeauguschās pee želma. Tās ir loti leelas un pee želma isfatas kā kurehla, kura šatura apmehrām 1 litri (1 litris = 1/3 štopam) šwaiga un tihra uhdenu. 24 litri šwaiga uhdenu — leela manta želotajam. Botanikeem un dahřneekem jāišchēķir, waj šcho „awota kolu“ ari Ēiropā war audšinat. (Šenja.)

*) Šalihđi, „Deen. Lapas“ 52. numuru.

**) Weena no tam pašlaban nekahťibu deht no Walbības šhegta.

la peem. kviētes, kontrakti u. t. t. Teesja pate no femis it neta nepeespreesē, lo prahwneeki neluhds un nepeerachda. Daudsreis atbildetajis zef eerunu, ka ari winam no suhdsetaja esot kahds prahsijums, bet ar to ween wehl nepeeteel, wajaia tuhlin usdot teesai, kahds un zil leels prahsijums minom nahkas no suhdsetaja, jausdod peerahdijumi un ja-luhds, lai teesa tos usraksta protokolā un peespreesch. Schahdu prahsijumu nofauz par pretprahsijumu un schahda pretprahsijuma zelschenu par pretfuhdsibu (встрѣчный покъ). Schahdu pretfuhdsibu atbildetajam tuhlin jozef, kad stahjas pirmo reisi suhdsetajam preti pee pagasta teesas. Kad pretfuhdsibu grib wehlaki zelt, tad teesa to wairs ne-eeweero; tomehr atbildetajam ir teesiba, zelt femischku suhdfibu. Pretfuhdsibam ir tas labums, ka tad no atbildetaja wairs neteel peespreesē suhdsetajam par labu wifs wina (suhdsetaja) prahsijums, bet atbildetaja pretprahsijums atreki-nais, zil leels tas nu ir bijis, protams tilai tai gadijuma, kad pretprahsijums ir peerahdits. Dashed rasf sajis: „Tas tatschu ir gluschi weena alga, waj nu es zetu pretfuhdsibu, waj femischku suhdfibu.“ Naw wis gluschi weena alga, luhf, femischkas suhdfibas nelabums pastahw tais apstah-lids: pirmahrt, ka tad isnahf diwahrtiga laika kaweschana un ischreschanas, ejot pee teesas un pehz spreeduma pee-spreeko prahsijumu peedfenot; otrahrt, ka pretineekam reif par labu peespreesto naudu daschureisi wairs nelad nemar atdabut, jo tas to jau isdewis waj apsehpiis un winam naw nelahdas mantibas, no kuras waretu peedfihf. Pretfuhdsibu zelot jaeweero, ka pretfuhdsiba stahwetu salara ar pirmo suhdfibu. Ja pee pagasta teesas zef tahdu pretfuhdsibu, kura ir jo zeescha salara ar pirmo suhdfibu, un pehz fawa leeluma nepeekriht pagasta teesas isfreeschana, tad pagasta teesa beids pee femis leetos teesachanu (t. i. ari pirmo suhdfibu) un atlawj prahwneekem greestes pee peenahzi-gas teesas (t. i., waj nu pee meertesnescha waj apgabala teesas, skatotees uf pretfuhdsibas leelumu).

Kr. Lihbeetis.

No eelschfemes.

a) Waldibas leetas.

Baltijas gubernas, la waldoschais senats isfkaidro-jis, aifibidniba par tahdu masgadeju femneeku mantu, kuri pastahwigi dshwo pilsehtas, jeb ari, kureem pilsehtas nelu-stams ihpachums, nepeekriht wis pagastu teesam, bet pil-sehtu bahrinu teesam.

Widfemes gubernas fabritu usraudfiba isfino, ka pehz finantschu ministra isfkaidrojuma, krona nodolus wis ne-war peedfihf no fabrikas strahdneeku algas, bet no winu mantas. Wladimiras gubernas fabritu usraudfiba, kura scho jautajumu eelstinajuse, daschi pagasti bija luhgusch, lai eetura daschu strahdneeku algas, lai waretu samatsot strahdneeku krona nodolus.

Seeweeschu tirdsneeziklas isglibtibas jautajuma atriinaschanas noluhka eezelta komisija tagad fawu darbibu wabeiguse; mina atsinuje par derigu, dibinat tirdsneeziklas gada kurlus preesch seeweetem, starp kuras manama stipra zenschans pehz darbibas finantschu. un tirdsneeziabas eestah-dens. La ka preesch schim finidam naw wajaifiga femischka fogatawofchans, tad nodomats schinis kurlids usnemt see-weetes pat ar progimwasijas isglibtibu. (Sub. Gaj.)

Celschleetu ministrijas medizinal-departaments atsinis, ka hipnoisefchana, — eeweerojot to, ka hipnosel leetoschana usluhlajama par lihdselli, kas dara stipru eespaidu uf nerweem — atkaujama til mahziteem ahr-steem, kureem schai leeta jaeweero femischki preeschrafai. (Sub. Gaj.)

Par Walmecras eezirkna nodolku inspektoru eezeltis meschtings W. N. Solowjews.

Widfemes gubernas ahrstneeziabas inspektors Nikolajs Matiniss paaugstinats par waltispadomeeku.

Jelgawas apgabala teesas jaunakais landibats preesch teesu amateem, Waks Wortampfs-Lawe uf pascha luhgumu atlawts no deenasta. (R. G. A.)

Weskalna muischa (Wallas apr.) Widfemes guber-natora lgs atlawis apteekneela palihgam Iwanam Lah-mem eerihot lauku apteeku.

Mahrnenu-Startu pahrtikas beedribas statuu no eelschleetu ministra apstiprinati.

Schwitenes Latweeschu dseeb. beedr. statutus eelsch-leetu ministris apstiprinajis.

Leepajas realskolas Wahju walodas skolotajs Serines tahda pat weeta pahzletis uf Jurjewas realskolu.

Alsputes pilsehtas skola par skolotaju eezeltis Peter-burgas skolotaju instituta kurlu beiguschais Deewojinsch. (R. G. A.)

3. armijas korpusa Komandeeris infanterijas generalis Mchajoms, la „D. Z.“ fino, eezeltis par kara padomes lozelli.

b) Baltijas notikumi.

Widfeme, la „Wald. Wehtn.“ isfludina, toleras sehrga aprimuse.

Widfemes, Kurfemes un Igaunijas muisch-neeziba ari nodomajuse uf Peterburgu, uf nelaiha Keisara behrem, suhtit delegalus.

No Golgowffas (Tirfas dr.). Muhfu pamasais pagasts (lihds 80 fainneeku) kuruw pehdejā laika eewe-rojams zaur leelisku prahwofchanos. Wislabat tas redhams no ta, ka Widfemes femneeku leetu komisija eedaf-juh Golgowffas pagasta teesu I. schkirā, kuras lozelleem mafakais algas mehrs nolikts: preeschfchetajam 75 rbf. un peesfchetajam 35 rbf. gadā, lihdsigi ar laiminu pa-gasta teesu, kuras eezirknis pastohw no 400 fainneekem. La tad mums teesas usfureschona isnahf labi dahrgi wee-nigi zaur paschu wainu. Ja aprobeschotos prahwofchans, tad ari nebuhtu til leeli nobolki teesai par labu; ta peem. III. schkiras teesai, kahdas ir daudfu leelaku, nekā Gol-gowffas pagasts, teesas, algas mehrs ir: preeschfchetajam 40 rbf. un peesfchetajam 20 rbf. Prahwofchans teel weijinata ari femischki zaur muhsu krogeem, kureds da-schadu eemeelu deht iszetas dascha laba tihri weltiga prahwa. Naw labi, ka krodhneeki dod kaubim alkoholu uf paradu un tad wehlak stahga ar teem deht fawem rehfeneem pee teesas, zeldami desmitam prahwas, daschureif tihri mas kapeiku deht. — Krogu sinā waldiba gan jau spehrufi foli mums par labu, jo ne-igli atpaka isnahza pawehle, ka pee pagasta nama tuwakais krogis jaflehds latra teesas sehdes un waltis sapulzes deenā, bet ari schim noteikumam grib hlt schescheschus un luhgt waldibu, waj minetas deenas krogis nebuhtu jel zeta gahjeem atweroms. Teescham kreets folie! femischki, ja eeweero, ka tad „zeta gahjeu“ buhtu labi daudf (ari no teem, kuri sinoti „zefot“ uf pagasta namu). Leelkaleets.

No Brunu muischas (Fluktes aprinki) „Dūna-Zig.“ fino par afinainu fadurfchanos ar slepenem medi-neekeem. 9. oktobri pulkstē 9 no rihta Brunu muischas ihpachneeks un medibu lungs barons Arweds Wolffs nogahjis uf kahdu puswerstis no muischas atstato meschu medit. No sawas weetas wisch isdird uf to pusē, kur wina medibu suns reedams dfen medijumam pehdas, pee-peichi norihbam schahweenu. Winsch stehdas turp, kur schahweens atskaneja, lai redsetu, kas tad tur ihsti medi. Netahtu no mescha malas barons eerauga diwus femnee-lus, kuri winu pamanidami jahf behgt. Ceraudsidams, la weenam femneekam plinte, barons teem dhenas palai ussauldams, lai tam atdod plinti. Idfirdis fawseenu, weens femneeks peepeschi atgreeses atpaka un no 15 fokū atstatumo isfchahwis uf baronu Wolffu, kuru schahweens bihtami trahpijis fahnds un wehderā. Streipulodams barons nu pakeh bifi no plezeem un schauj ari no sawas puses uf nofedineeku, kusch pa tam laides lapas; eeltee-dseens leezinajis, ka barona schahweens trahpijis, bet tagad slepenais medneeks isfchahwis ari fawu otru stobru, mehrledams tajini uf barona galwu. Schahweens pa datai trahpijis barona plintes spulu, pa datai eewainojis barona rotas, kaklu un gihmi. Ahrsti eewainota barona weschibas stahwolli atrod par toti bihtamū, lai gan wehl esot zeriba, wina dshwibu glahbi. Pehz ahrstu domam, uf baronu Wolffu isfchauti pawisam trihs schahweeni. Afdomās esochjo slepenmedineeku mahju pahrmeklejoj tajā atrahta kahda patlaban la isfchauta diwstobru plinte un tapat kahda tilko isfchauta garstobra pitole.

No Dschukffes. Nakti no 14. uf 15. oktobri sch. g. islawpita un isposiita jo breesnigi schejeenes tirtotaja S. pahrdotawa. Dashed prezes pawisam bija nosagtas, da-schas turprezim isgahstas turpat ahrā, saplohtas un salai-sittas ar petroleju. Pahrdotawas bufete bija aifdegusee — aifbedsinata, bet tā la uguns gauft degusi, tad nebija warejuf lihds weegli degoscham weelam nokuhf. Ari pa-radu shmes, paradneeku tonis un patentes bija isnihzina-tas (jadedsinatas). Wifs saubejums — ne-eerehlinot pa-radu shmes (par apmehram 1000 rbf.), sneedjas lihds 1500 rbf. Sahdsiba isdarita zaur eelauschanos (zaur aif-slehgtu logu). Datu no sagtojām prezem atrada faweshtas turpat pee pahrdotawas, slehgtā, 7 ahs dhtā atā. Katris no schejeeneeschem tuhlin domajo, la to paharijuschu muhsu apgabala pasihstamee dimi „tehwi“, kuri teel wispahrgi par sagteem usluhtoti, bet kuras wehl lihds schim nebija isdeweess pee tamlihdsigeem darbeem peekert. Tagad nu ismeklejoj, pee weena no scheem leelako datu no sagtojām mantam ari atrada. Tuhlin tika arzejtinatas ischewras personas, pret kurām ir jau sababuti daudfi peerahdijumi, tā la ze-rams, schee fawam pelnitam sodam neifbehgs. Katris no schejeeneeschem tagad janem rotas un pateizas Deewam, ka nu warbuht buhs meers no scheem breesmoneem. Peh-dejā laika schi sabedriba bija palikuf til bihtama, ka katris fargajās launu wahrdū uf kahda no scheem teit, apfinadamees, ka ari wina ihpachums war titt isposiitis weenā nakti.

No Eseres. Leel-Esere pahrtikas beedriba notureja 22. oktobri pilnu beedru sapulsi. Sapulze bija peeteesochi apmekleta. Par sapulzes wadoni eeweheleja skolotaju Koschu un par rakstweidi skolotaju Minki. Wispirms nolehma uf preeschu peenemt femischku rakstweidi, kuras pareisi japro-t weetejās trijas walodas un italisfā dubulta grabmatu meschana, par to jausrahda apleezibas. Winam noteiza 200 rbf algas. Bes tam winam jaeleel 50 rbf. salogs. Tahdu usajinaschana un nolihgghana ushjeja waldei. Tā la tagadejais weikala wadonis Kluba lgs atteizas no

amata, talah, ka pamasinaja winam algu, tad usdewa wal-dei, israudfist jaunū. Rahfosham weikala wadonim jaus-rahda diplomu par sawa amata un dubultās italisfās grah-matu meschanas prahšanu; bes tam winam jaeleel 500 r. leels salogs. Algu nofajija dot lihds 350 rbf. Par la-setaju weenbahigi eeweheleja lihdsfchinejo Emiliju Moses jtdfi ar 150 rbf. algas un 500 rbf. leelu salogu. Pelnu nolehma tapat isdalit, la pag. gadā. Walde eeweheleja no jauna: Lihbi, Hartmani un Tscharatschinsku; no agra-lajeem palika: D. Saulits, J. Saulits un Slapsts. Pehz tam nahza rewisijas komisijas sinojumi, kuri aifrah-bija uf dascham kshdom, kuras, zerams, uf preeschu ne-attahrtofees. Gribetu peemetinat, ka wehlejams buhtu, lai nahfoshā sapulze atkal neahktu tahdus rewisijas ko-misijas strihdus protokolids lasit, la schoreif. Zitadi sa-pulze pagahja lahrtigi. Sarunas bija leeterigas. Pa-tibas tilpat, la nemas nepamanija. Sapulze jau bija beigta, bet beedri wehl pahrunaja beedribas labumu un selshanu, par to pateesi japreezijas.

No Bauskas. Naw sen, ka Bauskā peenahzis no jauna kahrt jaunis inteligentis Latweeschu spehts, apmetees tur uf dshwi tauteets, medizinas dakters Straumes lgs, jozer, ka minetais lungs, kusch ar fawu laipnibu un finaschana sawā darba lauka eegumis jau daudf fawu pozientu labwehlibu, ari nepalikis attahfi no muhsu fabeed-brigās dshwes, la to dara daudf ziti tauteeschi, kas eegu-wuschu labu mantas stahwolli, bet kuri neatfihstas par Latweeschem, bet gan par „Sweedreem“. Ar atfinaibu jamin, ka Gudsches lunga apteeki isfneeds rezeptes ari ar Latweeschu usraksteem, to zitas Kurfemes pilsehtās reti fahp. Redfams, esam foli pa foli uf preeschu. Vidi.

No Kalnamuischas. (Dob. apr.) 13. okt. notu-reja iggadejo Labrentschu tirtgu, kusch aifweenam eekriht 29. jul. Schowafar neahtajā Schogares meesā tolerai plosotees, Kalnamuischas grafs neatweheleja parastajā laika tirtgu noturet. Un nebija ari redfama parastā tirtgu rotā. Scheit fawed toti daudf lopu no malu malam, gan gowis, bukus, aitas, gan firtus. Schogad par lee-leem brihnumeem bija daudf mafat fawests. Schahdai parahdibai buhs zehloni gan neparastais laiks, kaut gan muischas walde daschds laikrahds bija isfludinajuse tirtgu uf 13. okt., gan ari tur, la rudent wiseem naudas eenahf wairak no pahrdotās labibas, naw, la tufschajā wafaras laika, kad lairs nesin, kur buhtu naudu sabahjis. Bet to nu palihds: rudent nauda ir; pawafari naw; kaut jele mihlee semkopji fahktu wairak wehribas peegreest daudf eenesigakai lopkopibai, femischki, kur tagad labiba pawisam par smeeku jaatdod, la daschds faka: zil puhtu, tik rublu. Un gata tatschu teel it labi samatsata, pee tam newajaga peemirf, ka apehdinatā labiba neet pa-wisam pawuschana, bet zaur mehsteem atkal teel tihrumam atdota. Peekerfimees ar abām rotam pee schi semkopibas fara, tad mehs til lehti nekriitfim! — Sihtirtgotaju gan bija saradees prahws flaits, bet schem jau ar weikali nelo daudf neweizas. Parastais tefschu, bofchu flaits ari bija pawisam fashkuzis. Rā tad lai ari tā nebuhtu, jo zneem gadeem winu flaits fastahweja pa leelai datai is alkohola pahrdotawan; schogad tahdu wairs nebija, kam-beht ari israhla parastās pluhschanas. Aikal folis uf preeschu! Kaut schai preeschshimei fetotu ziti tirti. Bauschu ari bija saradees ihsti prahws pulks. — Kalnamui-schas fabeedrigā dshwe wehl toti mas attihstata. Scheit jau pastahw gan no senateem laiteem dfeedataju koris, bet kusch bes fatumu un 1 reizas basaru isrihtojumeem zitu nelo naw baidit nowehejits. Kalnamuischneeki laits usmoftes no patihkama fnaudeena. Nemat preeschshimi no lamineem „Sakeneekem“. Schagarneel.

Meretā 19. oktobri par mahzitaju eewes Lindes-Birgales mahzitajs W. Buschs.

Par Igaunijas gubernatoru, la „D. Zig.“ fino, tiffhot eezeltis Samaras wizegubernators Ragowitsch.

c) No zitām Kreewijās pufem.

Muhfu nelaiha Semestehwa Keisara Aleksan-dra III. lihka pabriveschana uf Peterburgu.

Deewa meerā dusofchā Keisara Aleksandra III. lihki eefahrtaja 27. oktobri un tani pat deenā pulkstē 6 un 50 minutēs winu no masas pils nonefa Linabijas lee-lajā bahnizā. Lihki nesa Wina Majestate Keisars Niko-lajs II., Jesarewitschs Troha mantineeks Georgs Mel-sandromiischs, Uelssas prinzis, karatewitschs Nikolajs, Winu Keisaristās Lughibas Leelnafi: Michails, Wladi-mire, Alessejs, Sergejs un Pawils Mel-sandromiischi, Michails Nikolajewitschs, Nikolajs, Georgijs un Aleksanders Michailowitschi. Wina Majestate Keisars, Kusch nesa jahrla galwgalu, bija gehrbees Preobraschenskas pulka leibwardu pulka uniformā. Deewa meerā dusofchā Kei-sara lihkis guldits jahrla Preobraschenskas gwardu pulka uniformā. Bes Wisaugstaleem Kungeem jahrlu nesa ari wehl galwa ministris grafs Woronzoms-Daschkons, gene-raladjutants Richters, generaladjutants Tscherewins un knafi Wratinstis un Gokizins. Sahrlam seloja Keisa-reene-Attraitne, Uelssas (Anglu) prinzeje, Wina Majestates Keisara Lughā Bruhte, Leelnafes Ksenija un Olga

Aleksandromas, Grieķijas karaleene, Koburgas-Gotas hercogiene un Veeltnases Marija Pavlova, Felisaveta Teodorovna, Aleksandra Joffovna un Vinas Majestates Keisarenes-Artaimes galma kundzes un jaunkundzes. Sebru gahjeens demās zaur krašchno pilsparku. Zeta abejās pusēs bija nostahditi palmu, lauru un oleandru koki. Sahjeenu apgaismoja lahpas, kuras tureja konwoja faldati. Cepretim leelajai hafnizai bija nostahdits par goda forgeem 16. strehneeku bataljona goda pulks ar karogeem un musikas kovi. Veeli kauschu pulli eeroberchoja laulumu. Wisi nonehma zepures. Krehslā lahpas gaischi atspihdeja. Gava garidhneeku rinda, tehpupees fudrabainds upwalkds, isnahza no hafnizas un demās febru gahjeenam pretim. Tahstumā aistaneja dseesumu fkanas. Drihs eeradās zeremoniju meistars knas Urofwos un stahjās gahjeena preekshgalā. Musika sahla spehlei febru maršchu un pehz ta luhgumu, hafnizas swanem swanot. Uf zeremoniju meistara lahdh Keisariško laimu airneeks nesa krusi ar Kristus bildi; pehz ta tifa nehli hafnizu karogi, aif kureem gahja garidhneeki un dseedatoji. Sahrsam papreekshu gahja nelaiķa Keisara bittāstehws, galma protobreshiters Jomishewas ar fwehibildi. Lahpu gaismā seltu apstahs, seltainu drehbi pahrlahtais sahrls spihgutoi spihguloja un laistihjās ween. Uf sahrla atradās no Mastlawas if Kremļa atwestais Keisara kronis un sobens, kuru Nelaiķis nehšaja Kreemu-Turlu korā. Sahrlam pa abām pusēm gahja galma grenadeeri un pawadonības faldati ar begoshām lahpam. Sahrlu pawahija galma eeredni un nomiruschā Keisara, Veeltnasu un ahrwafshju prinschu pawadonības. Kad sahrls bija nonešis lihds hafnizas palahpenem, tad to eenesa hafnizā Wina Majestate Keisars un Veeltnasi un nolika wina uš forkanu fontu pahrwiltu un seltu isrotatu katafalku. Pehz tam notureja dwehseles aifluhgumu. Paugstinajums, uš kura stahweja katafalks, bija pahrlahts ar purpuru un latēs palahpens apstahs ar seltu. Paugstinajuma stuheds, purpuru pahrwiltids pihlards stahweja palmas. Ordeni bija usfitti uš seltaina spilwena. Sahrls stahweja wātā. Pehz deewkalpochkanas peelaiba Wihadijas un Jaltas eedshwotajus pee Deema meerā aifgahjuschā Keisara, lai tee Wina preekshā nomestos zelds. — Telegrama if Wihadijas fino, la 27. oktobra preekshpusdeenā nelaiķa Keisara lihds pahrnests no Wihadijas hafnizas uš kuga „Pamjat Merkura“. Ap pulkstien 7 no rihsta hafnizā fapulzeshs galma un walhs augstake amata wihri, muifchneeziba un daudh deputahju, pehz lam tapa noturets dwehseles aifluhgums. Drihs pehz tam ari eeradās Keisariškā Gimene un Keisara Nama Rabinneeki. Wina Majestate Keisars Nikolajs II. un Veeltnasi ihneja sahrlu if hafnizas, pehz lam Keisariškā pulla lazeimji to neša pa schofeju lihds Jaltai. Sahrlam seloja Wina Majestate Keisars, Winas Majestate Keisarene-Artaine, Uelšas prinzis un prinzese, Wina Keisariškā Augstiba Veeltnas Tronamantineeks un jitas Wisaugstahs Personas un pawadoniba. Sahjeenam preekshā un beigās gahja kara pulli; pehdigi seloja feshi rati ar wainageem. Zeta abejās pusēs bija nostahditi faldati. Kad sahrlu noneša uš „Pamjat Merkura“, tad kora kugi swejzinaja fchoudami leelgabaleem. Ap pusdeenu „Pamjat Merkura“ demās zeta uš Sewastopoli, pawadits no brunu kuga „Diwipadesmit apustuji“ un twaitlona „Orel“. — Kugi „Pamjat Merkura“ Sewastopole fanehma oštā noenturotee kara kugi leelgabalu fchahweensem. Preekshine bija ispuschota febru delorahjam. Krasa malā kugi sagaidija Sewastopoles garidhneeziba, kura notureja dwehseles aifluhgumu. Pehz tam leelgabalu fchahweensem aiflanot lihki eelita febru rads un tur pahrlahja ar Keisara segu. Uf sahrla nolika Keisara kroni. — Sebru brauzens drants no Sewastopoles zaur Simferopolu, Spafowu-Skitu, Karowu, Kurstu, Orlu, Tulu, Mastlawu un no Mastlawas zaur Tweru uš Peterburgu. Mastlawā sahrls pehz sewiškhi noteikta zeremoniala itis nowests uš Wirsengela katedrali un no tur.enas uš Nikolaja dselshzetu. Zeta, kur febru brauzens apstahrees gubernas pilshetās, dselshzeta stahjās fapulzeshs bistaps ar weetejo garidhneezibu, gubernators, weetejee karapulli, muifchneezibas, semstu un pilshetu aifstahwji un notures pee sahrla dwehseles aifluhgumus. Peterburgā nelaiķa Keisara lihki pahrewedis no Nikolaja dselshzeta stahjās uš Petera-Pawila katedrali, kur to ari apglabās. Petera-Pawila katedralē jau naigi ween rihstas un wifu eelahrto Deema meerā aifmiguschā Keisara paglabashanai. Wirs katafalka ušstahdamā baldachina redšams Monomacha wehsturigai zepurei lihdsigs dalks, kusch pagatawots no selta auduma un apschuhis jaunū ahdam. Wafnizas seenas un grihda pahrlahtais melnu drehbi. (Wald. Wehstn.)

No Peterburgas. Pehz lahds telegramas if Karlowas Keisariškais bebru brauzens aptureja Simferopolē, Pawlogradā, pee Spafowas klostera (pee breesmigās dselshzeta nelaimēs weetas pee Worleem) un Karlowā. Wifur notureja dwehseles aifluhgumus; daudh deputahjis nolika uš sahrlu wainagus.

No Peterburgas. „Waldibas Wehstneks“ ifludina ahrtu Leidena, Sacharjina, Dirscha, Popowa un Wessaminowa diagnozi par Keisara Aleksandra III. slimibu

ar kuru tas mira; Nelaiķis bijis fastimis ar neeru grotahdas eelajumu, kas mas pamasham ari lehruse firdi un afins traulus, tad wehl ar afinu fapluhshanu kreisajās plauschās un plauschu eelajumu. Bihki usfcheshshot israhbijees, la Keisars Aleksanders III. miris ar firds treetu, sawenotu ar pahrauguschās — pahrautotās firds muskulu iswerschanos un neeru pamashashanos.

— Keisara Aleksandra III. nahwes dehlt, pilsgalnam noliktas weenu gadu ilgās fehras, flaitot no 20. oktobra.

— Wina Keisariškā Augstiba Veeltnas Tronamantineeks Georgs Aleksandromiškhs Sawa wahjā weelshbas stahwotka dehlt, nelaiķa Keisara lihki pawahija tihai lihds Sewastopolei un tad no tureenes ar twaitoni „Orel“ aifbrauzis uš Kautahju, lai tureenes kalnu gaisā weelotots.

No Peterburgas. Deema meerā dufoshā Keisara Aleksandra III. Mastlawā zefamam peeminellim par labu, Wina Majestate Keisars Nikolajs II., la „Wald. Wehstn.“ fino, atahwis wifā Kreewijā lafit naudu. — Walstahsti aprehshinajuschī no ahrsemem Peterburgā uš behrem sagaidamo augsto kungu un wina pawadenu flaitu lihds 75. Danijas karalis, Uelšas prinzis un prinzese apmetishchotees Anitschkowa pili. Wina Majestates Keisara Augstā Bruhte dshwoshot Sawa Augstā Swaina pili. Preobraschenskas gwardu pulla un leihwardu jahmeeku wihneeki nobraukuschī no Peterburgas, lai pee nelaiķa Keisara sahrla buhtu par goda fargeem. Peterburgas pilshetas wolde lafa naudu no Peterburgas eedshwotajem, preekshwainaga, kas no Peterburgas eedshwotaju puses nolēkams uš miruschā Keisara sahrla.

Nikolaja dselshzeta wofalu febru igresnojumeem nolemi 80,000 rbl., no kureem 20,000 rbl. isdoshot Mastlawas wofala igresnoschanai ween.

Swehtais finods pehz „Grashd.“ finam, apipreekshjautajumu par lahda sewiškha nodolka eeweshanu, kura eenehmumi buhtu isleetojami tautskolu dibinashanai.

Kronshitates preeksteris Jwans Sergijens, la „Now. Wr.“ fino, dohwajis Rīgas eparkijas nobagalām hafnizam 6000 rbl.

No Witebskas apgabala. Veetaina laika dehlt semlojja rudens darbi toti nowilzinajās. Ludhs fchogad wispahrigi bija labi, til leetus labidu siipi noweldejā, kas laiteja graudu eewahshchanai. Kartupeļi — leelafais fchejeenes semlojju ušturas lihdselis — gan pawifam nehija isdenuschees, dasham lobam til eenahza otra sehla; seena dasham labi ja buhs to pus seemas firgu ismitinat — un eewehrojot wehl rashojumu lehtās zenas semlojji druhmi un behdigam firdim rangas nahloinē. Tagad rudent, kur jamahā nodolki, labiba japahredob fche tihri par smeekta naudu. Semlojis asaram azis galmu f.atidams fchitras no fawa labības masumina, kuru tas til grehti eeguwis. No par labibu dabun, tilko ja atmahā darba puhls. Nusas fche mahā til 68—70 kap. puhrs, rudsi — 120—140 kap. puhrs; lini eet tā lihds 40 rbl. birkawā, bet ar wina isstahdashanu wis pa lahgu negrih weites, ja drankainais laiks aifkaweja wina usnemschanu. Dranneekem fchi wafara bija pawifam neishewiga, ta winus aifstahjuse gluschī tushā; nepeelishot pat bitem seemas uštura, ja no weza krahhuma nepeelishot klahit. L. E. Witebsklets.

No Rīgas.

Latweeshi zeendami un mihledami fawu nelaiķa Semestehmu, siipro meera Apfargataju, Keisaru Aleksandru III., nodomajuschī ari no fawas puses suhtit uš Peterburgu deputahju, kas lai tā fihnigas pateizibas un atfinibas sihmi uš dahrgā Nelaiķa sahrla noliktu Latweeshu pateizibas wainagu. Rā delegati no beedribam eewehleti Rīgas Latw. beedr. preekshneeks adwolats Fr. Grosfwalds, „Deenas Lapas“ redaktors vand. jur. J. Preekshans un J. Bergs.

Widsemes konsistorija eksamenus notahshuschī fchahdi Latweeshi: pro ministerio: Friedrichs Koneits; pro venia concionandi et pro ministerio: Pawils Gaitits un Ernsts Aminsch; pro venia concionandi: Jahnis Freibergs.

Latweeshu finibu komishjas peektideen, 28. oktobri notureta sehde pehz pasnojumeem par eeshutiteem manuifkipeem, jaunū beedru (politelnitas studentu Ansa Feshchewitza un Gustawa Lindes un cand. phil. Jahnis Sifpota) usnemschanas un pehz nolehnuma, la ari tahdeem fin. tom. beedreem, kuri dshwo ahrpus Rīgas, jamahā finibu tomishjas mehrteem par labu 1 rbl. gada mahšas, pahrgahja pee studentu stipendiju naudas isdalishanas. Nolehma 600 rbl. isdalit fchahdi: Rīgas politelnitas studentu finatnistai fahbedribai „Selonijai“ (51 beedris) — 150 rbl.; Peterburgas augstskolu studentem — 100 rbl., kura suma isdalama fchahdi: I. puljinam (13 studenti) — 40 rbl., II. puljinam (10 stud.) — 35 rbl. un III. mahšlas afademijas un Stieglitza sihmeschanas skolas mahjekteem — 25 rbl.; Mastlawas studentem — 60 rbl.: = I. puljinam (11 stud.) — 30 rbl. un II. puljinam (12 stud.) — 30 rbl.; Jurjewas studentem 270 rbl. = Letonijai (72 studenti) — 190 rbl.; fin. literarijam wakaram (18 studenti) —

50 rbl. un weterinarinstituta studentem — (18) — 30 rbl. un lahdam Nowo-Aleksandrowskas sem. un meshkopības instituta studentam S.—lam — 20 rbl. Mufsejas eelahrtofchanai fapulze atwehļa 500 rbl. —

Daugawas plosta tilts peektideen, 28. novembri, ap plst. 8 no rihsta, peepeshi no leelas strauwes un ledus gabalineem dshis, sahla pelbet uš leju. Ar twaitonu un laiwu peepalishdhibu to pee zementa fahritas tomehr pahnja un attureja no tahfal zelojuma uš juhru. Uf tilla atrodoshās personas wifas tifa isglahbtas.

Petera hafnizas wirmsahjotajs Dr. theol. Johannes Pūitens isg. peektideen 28. oktobri peepeshi ar firds treetu nomiris. Nelaiķis dsimis 16. novembri 1829. gadā, tā tad miris gandrish 73. gadus wezs. 1849. gadā nelaiķis eestahjās Jurjewas uniwersitatē, kuru pawehdja 1853. g. ar deewwahrdū kandidata gradu. Pehz Petera hafnizas wirmsahjotaja Dr. Petera Puelchawa nahwes 1874. g. Pūitenu eewehļa par Petera hafnizas wirmsahjotaju, kuru amatu tas apfinigi kopis.

Rīgā Friedricham Jegermanim atwehlets Dunties eelā Nr. 23. eerihlot kimsku fahritu ar futa dshelki.

Rīgas stroderu meistaru un seltu palihdsibās un bebru kafe, kura tifa apstiprinata 1893. g. 10. martā, beedru truhkuma dehlt, beiguse fawu darbibu.

Rīgas apteeku ihpashneeku artainu un bahrinu palihdsibas kafes flaitu no eeshchleetu ministra apstiprinati.

Rīgas farmazentu palihdsibas kafes flaitus eeshchleetu ministris apstiprinajis. (W. G. A.)

Daram fawus zeen. lohtajus usmanigus, la no 15. oktobra sahlot nahluschi spehla seemas dselshzetu brauceeni. Turwalas finas fludinajums.

Pasinojums. Rīgas eedshwotajem zaur scho teel pasinots, la Deema meerā aifgahjuschā Keisara Aleksandra III. bebru deenā, kura sewiškhi tils pasinota, ir atfauts pee nameem islahrt febru nofimes un karogus un proti: melnus karogus baltām strihpām, waj ar krepu pahrwiltus walhs krahsu karogus febru lentam.

Slepawas apzeetinaschana. Rīgas aprinka preekshneela I. eezirtna jaunais palihgs bija finojis par fleepkawibu, kura bija isbarita Doles falā un kurai par upuri kritusi semneze Dora Stuhrits. Rīgas fleepopolihija sahla meket pehz apwainotā, referwesgefretiera Andreja Stuhrišcha, nogalinatās wihra brahlena un 27. oktobri to apzeetinaja. Pee apzeetinatā atrada, tā noseeguma peerahdijumu lahdu nogalinatās grehsenu. — Noseegumu wihsch bija isdarijis 25. oktobri meshā, kur tas fawu upuri ar latatu bija noschnaudhis. Wainigais nodots ismekleschanas teesneim.

Isbehguschu arestantu apzeetinaschana pee fahdsības mehginajuma. Raklu eelā Nr. 24. dshwojoshā Luisē Busch 26. oktobra nakti isfirda, la minētās mahjas pagalma pusē logu ruhstis teel ihfautās. No jaashdama faglus, wina atwehra eelas pusē logu un fauza pehz palihga. Uf fawuenu peesteidsās gorodowois Nr. 11 un naktsfargi Nr. 14 un 18, kuri sehā eegahjuschi apzeetinaja diwus tehwinus, kuri israhdijās if gubernas zeetuma ismutuschee arestanti Freymans un Grīnhs. Pee wineem atrada ari faglu eeroishus. Sagki bija uslawuschī tregotaja Ludwiga Byanhoffa, ficma „Leo Wiffor“, magafinai durwis un weenu logu. (W. P. P. A.)

Grahmatu galds.

Redahjiai peeshutitas fchahdas jaunās grahhmatas:

- 1) Zitu tautu rakstneeki. I. Mahā 15 kap. Rīgā, 1894. Drulajuschī Kalninsch un Deutschmans.
- 2) Siekla d'a Latweeshu Kalendars 1895. Jelgawā, S. J. Drawin-Dranneela drukatawā.
- 3) Materialien zur lettischen Volksmedizin. Gesammelt, ins Deutsche überseht und geordnet von J. Alfns aus Kurland. Seperatahdruk aus: Historische Studien aus dem Pharmakologischen Institut der Kaiserl. Unwersität Dorpat, herausgegeben von R. Robert. Halle a. S. Verlag von Tausch & Groffe. 1894. (Materiali preeksh Latweeshu tautas medizinas. Sakrahti, Wahju, walodā, tultoti un fahahrtoti no J. Alfshna if Kurjemes. Hallē, 1894.)
- 4) Краткая история прибалтійскаго края. Изданіе второе, просмотрѣнное и пополненное, съ биографическими свѣдѣніями о Е. В. Чехиняна. Чѣна 35 коп. Пара, 1894. (Shja Baltijas wehsture. Drihs pahrlabots un papilhinatās isderwums, ar biograhhkam finam. Sarahstijis E. W. Fsheshchihins. Rīgā, 1894.)

Zitu tautu rakstneeki. Apgahdajusi Rīgas Latw. Beedr. Sin. Kom. Der. Gr. Apg. Rodata. Rīgā, 1894. g.

Katrai tautai ir fawa literatūra, kas dashadi aifschitras no zitu tautu literaturam, rakstneezibas. Katrai tautai wislabati faprotama fawa rakstneeziba, jo ta stahw wina wistuwati: tā mehds iwirht (attihstites — ifaugt) no teem apstahkteem un eeshlateem, kuru atlaribā atrodas pati tauta. Domehr mahšlai, rakstneezibai, wisplafchā apmehra nemot

te kaut kas lopigs, kas to dara par wispahreigu ihpashumu, tapat la simba wiseem weenadi peeder, weenadi saprotama, kaut gan weena tauta tai daudš wairak par labu strahdaju, nekā otra. Tadehl itweena tauta mehginā spirdsinat fawu garu pee zitu tautu rakstneezibas amoteem. Tā ari Watweešchi darijuschi un wehl tagad dara. Bet ne wisds amotds iswerd weenadi tihrs uhdens: te jaismellejas tee tihrafee, zitadi waram samaitat fawu garigo weselibu, waj gluschi par walti nopuhleetes. Te luhk ir tas atmens, pee kura daudsi no muhsu tulkotajem klupuschi un klup. Ir wehl stipri isplatiti eestati, la literatura ir itai laita kawelkisa, lastaju eedomu spehta lairinataja ar daschadu „pikantu“ teslojumu polihdibu, waj wisadu mihslestibas statu atcisinataju par usjautrinashanu jaunam mihslestibas lahrām firdim. Schee eestati tautā inihzinami, winas garšcha ja audsina, bet nedrihst wis tai kalpot, noluhā weikalu dshib, kaut gan dascheem muhsu lahrakstu ihdewejeem un grahmatu tirgotajem itai tas pee firds pecaudsis. Par Der. Gr. Apg. Nodatu to newar teikt: ta peh; labatās firds apšinas un sapraschanas zentusees pafneegt tautai itai wislabalo. To leezina ari winas pehdejais isdewums: „Zitu tautu rakstneeki“, kura muhs apšola eepahstinat ar zitu tautu eewehrojamačo rakstneeku raschojumeem, winu darbības gaitu un domu wirseeneem. Schai pirmā burtniza fastopam pa stahstinam no Koppē, Tschachowa, Sjenkewitscha un Strindberga lihds ar ihseem autoru dshiwes aprakstiem. Dascha laba isluinata lasitaja, daschs labs lasitajs, kwi apraduschi ar schahbeem tahdeem lairinoscheem un bildem puschooteem stahsteem, grahmatinu rola panehmuschu buhs fawās zeribās wihsuschees; bet domatajam prahtam sche ir patihkams haudijums: winsch teel eewests dshiwē, winsch speešs pahrdomat nopeetims dshiwes jautajums, gar kureem winsch patš warubut daudšreij nopuhleetes, waj dshijs zitus pret teem atduramees. Naudas ella pecluhgšchana, nabadsiba, tuwaku mihslestiba, dshiwes peenahsumi, tās tulkšchiba, audsinashanas un aplahrtines eespaidi behrnibā, materiali apstahkti, pret kureem zilwels daudšreij walti karo, — waj tee naw jautajumi, kwi nelad newar palikt garlaizigi.

Godefrua (Koppē „Pafudis“), Parises bagatneeks, kas ar atju islatschānu un ziteem ne wijai tihreem lihdslekeem faraušs leelu bagatibu, fawu dshiwes usdewumu redš itai schis bagatibas paleelinaschānā, lai wina dehl, ar kuru winam darijchānu dehl naw ne watas parumatees, tistu wairakfahrtigs miljonars, zaur to winsch weegli war nodibinat fawu karjeru, waj pat tist par Franzijas waldbneeku; dehl winam naw nelas wairak, la glaimotajs wina lepnbai. Tā fantasē schis Parises faule toni wakarā, kad peedfina tas Behrens, kas mahzija: „Ja twim ir divi swahrli, tad atdod weenus tam, lam nam“. Un ir ari tahdi, kas to eemhezo, bet itai nabadsigās buhdinās, kura ari Godefrua bija wajadšibas peh; lahja jaspev. Un sche winsch fewi eerauga, la spoguli, sche til dabun winsch saprast, to nosihmē dshiwē mahziba: mihslejet zits zitu.

Ziti turpretim usflata dshiwē itai la haudijumu un tā nostahda fewi lopeem lihdsfigu. Netruhst nekur tahdu un ari pee mums ne, kas par dshiwē, peemehram, prahto: (Tschachowa „Slepenadomneeks“) „Zuhš, mani draugi, staidatees, zil ahtri ween wareet, uhdshiwot. Lai itai Deews juhš pasargā, nahlotnes labā feedot tagadni! Tagadnē jauniba, weseliba, karstums, bet nahlotne — duhmi, itai mahni ween! Lihds ko 20 gabi pilni, tuhlin sahzeet dshiwot“ (37. l. p.). Peh; schahdas programmas dshiwō gandrihš wisas peronas stahstā „Slepenadomneeks“. Lai paluhjojamces itai uš skolotaju Pobegimstu. Tas ir schiwibis, modes lungs, kas, lihdsigi leelai datai muhsu „gaismas nesejeem“ ar fawu ahtras pusē grib pahr nemiršibu pahrejtees. Wina darbs ir — luhkotees mahlonā, fantasēt un aij gara laita, dshiwē haudot, eemihleetes otra feewā, par to no tahda pascha warona dabun pehreenu. Un schahdus waronus wisā nopeemibā pateš ar eestata par waroneem un apbrihnojameem gudrineeteem.

Pret pahrleezigu „falkanibu“ teel karots, un gluschi pareisi. Domehr naw ja saprot, la mihslestibas flati no rakstneezibas pawisam isstrikhejami: teem itai weenumehr wajaga atrifinatees sem lahdas nopeetnas idejas. Jalts, peemehram, mihl majora Lawisi (Strindberga „Mihslestiba un maise“). Wini appregas un sahē uhdshiwot. Bet wini nebija apreh; najuschi, la no mihslestibas ween, bef maifes, newar isitkt: Jalts newar feemu un behrnu ushret. Te nu gan wain'ga pa leelai datai nepraschāna dshiwot, weeglprahstiba. Bet ir ari gadijeeni, kur nepahrwarami materiali apstahkti isjauz wisas zeribas: zil jaunū nihktu un behdutu tee nerada. „Mi, zil muhsu dshiwē ir breesmiga, zilwetu behrneem ta newar peedot usuru, kamehr tatschu wisām žitām raditām leetam ir fawu ushura“ (68. l. p.). Waj sche wahrdi naw atminu jeena daudšreem, kas nodomajuschu par famihlijas tehnu tikt? Waj te naw lo pahrdomat? — Uš minētām un wehl daudš žitām pahrdomashanam, mudina muhs masā grahmatina „Zitu tautu rakstneeki“. Tā muhs radina strahdat, newis sapnot. Tadehl, gaidisim dshiwumā tās otro burtnizu!

Kā Derigu grahmatu apgahd. Nodatas weijnataji eemafšaja:

zaur „Walt. Wehstneecha ekspediziju: P. Saknits, Netkenā, 1 r., Itolot. Bosh, Riga, 155 lap., R. Schuberg, N. Krautle, 1 r., Ledwig, Radswitendā, 1 r. Tahlat eemafšaja: J. Kraschewskis, Kastenbrūnā (Subatē), 1 r., A. Resnais, Jaun-Beebalgā 1 r., R. Petersons, Mas-Salozā, 1 r., J. Stalgewih, Ufā, 1 r., J. Lefsch j., Nutukalnā, 1 r., J. Rihba, Wez-Drusids, 1 r., J. Salis, Wez-Drusids, 1 r., R. Drande, Jehsis, 1 r., L. Reinbergs, Kandowā, 1 r., Straus, Plahterē, 1 r., G. Bebalts, Kaunas gub., 2 r., J. Osols, Dsherebē, 1 r., Weide, Riga, 1 r., J. Schmidis, Blomē, 1 r., J. Dshirts, Jaun-Maunā, 1 r., G. Egeeneks, Breetulē, 1 r., P. Silainis, Veburgā, 1 r. Zaur „Deenas Lapas“ ekspediziju: J. Bankins, Jehsis, 1 r., J. Garmans, Riga, 1 r., J. Puhje, Ufātē, 1 r., E. Kuršchinskis, Ufātē, 1 r. Zaur tahdu Nodatas weijnataju beedri: M. Grünbergs, Tihnuhšōs, 1 r., J. Egliš, Riga, 1 r. Zaur „Mahjas Weesa“ redakziju: R. Dshchmans, Pehterneeks, 1 r., T. Fogels, Stamerēnā, 1 r., R. Swirgšdinsk, Pozeemā, 1 r. Kopā 31 r. 55 l. Beedru sinatajs.

Walejas webstules.

Seen. **forepōndents** lungs, kundes un taunhundes laipni luhdsam, sinojums u. t. l., rakstī itai us weenas lapas puses un pee tam wehl atstah; freetnu lapas malu tulkchu peesēm, ja tas budtu wajadšigs. — Uš wairak peepahstumeem mums jaatšib, la dascha laba zitadi it deriga forepōndente naw teju trahduma, dehl usnemt, jo no eesuhiteem sinojumeem fwejam til usnemt gluschi neezgu dahu, daschu teij pat ne 1/10 dshiem sinojumeem ari tadās nepahrwarami schlehefchi. Luhdsam loti, muhs atwainot.

Seen. **mihsli usnemetajas** laipni luhdsam, usnemetajas rakstī islatru uš fawu fewiškā papira gabalina un tos eesuhiti redakziji un ne eepahstaji.

J. W. — **Jurjewā.** Uhdshu rakstus: „Gaisma un dshiwiba“ un „Druslas par Amerikānu feweetem“ fanehmām un laipni patelemes. Winaus ar prelu islatrošim.

Stud. **A. E. — Peterburgā.** Rakstu „Par hipnotizmu“ fanehmām — paldees!

Tirgus finas.

Riga, 31. oktobri 1894. g.

Rigas labības tirgū walda klusums; ari ausu peepahstumi moshinā. Wispahri bija nomanams, la pirzeem nebija nelahdas lahga pat. Iščanas uš pirkšchānu.

Rudšis stingri. Pa Kreewu rubseem uš 120 mahzinu pamata praša 60 lap. un fola 58 lap. pudā.

Kweešchi pa wezām; winus pehl weetejam wajadšibām par 58—63 lap. pudā.

Wweešchi nepahrgrosjuschees. Kreewu 100 mahz. smogi meeschi malfā 50 lap. pudā; par 105 mahz. smageem meescheem malfā 52 lap. pudā un par schahweteem feshlantchu meescheem deb 59—60 lap. pudā.

Ustas rahmatu. Wihēti labās ausas malfā 52—53 lap. pudā; par „Ootborā“ deb 57—59 lap. un par gaischajām labāo sortu ausām 62—65 lap. pudā.

Brahla luhschlās rahmu. Stepju feshlās malfā 114—118 lap. un schahwētās feshlās 107—110 lap. pudā.

Kanees rahmu. Schahwētās kanepes malfā 115 lap. pudā.

Kaneepi palahmigi Pingu.

Wini rahmatu; ahrejmju tirgds lina ženos masinajuschās, tamē dshi schimbribichām lihumi newar notikt, tā la ari pahrdewoji atturas un no lihdschinejam ženam negrib atlahsi.

No ahresemem.

Franzija. Franschu waldbiba nodomajuse uš Peterburgu, uš mihslotā Jara behrm suhiti fewiškū deputaziju, fashahmojchu no generolschtaba preešchneela, generala de Boadefra, admirata Schernē, generala Beranšchē, generala Serme un kontradmirala Lamornē. — Franzija, la „Rig. Tagebl.“ fimo, Jara nahwi usflata par wisas Franschu tautas nelaimi un haidas no Wahzijas usbrukšchanas Franzijai.

Turcija. Kretas jalā saduršchānas starp kristigeem un mohamedaneem, la Greeku lahraksti fimo, pahshawigi atlahrtijas. Refen mohamedani eelansuschees lahda Nerijana žema (Kidonijas prowizē) lafejzīgā un tur noschahmuschi tahdu kristigo, wahrdā Marulakis un lahdu otu kristigo geuhē eewainojuschu. Nahloschā deenā žemata un aplahrtines eedshiwotaji fwinigi apglabajuschu mohamedana upuri, nolauto kristigo. Tahds darbs azim redot nepatijis schandarmertijas komandantam Eminam pašchā, kurech diwu wirsneeku un wairak apbrunotu schandarmu pawadibā dewees uš žematu, lai pahrlauschinat nonahwētā kristigā airaitni. Kristigeē domadami, la Eminas pašchā grib wiju wainu uskraut kristigajem, stingri pagēheje, lai Eminas pašchā atstahj žemu. Izhēlās lauschānās starp Mohameda tizigeem un kristigajem, pee lam storp ziteem, ari Eminas pašchā un lahds ošjeeris izis eewainot. Eminas fawu dshiwibu islahsbis itai zaur žemata wezako eejautschanos. Lai apspeestu nemeeru un nobihinatū lahrtibu, tad no Kanejas uš Nerijanu aisuhtis weseš bataljons saldatu.

Madagaskaras sala, kura apmehram tilpot teela, la Franzija, Belgija un Holandija fopd, karisch starp Franziju un Madagaskaru tiklab tā nenowehešchams. Madagaskaras sala ir stipri kolaina, auglīga un apdshiwota no wairak tautam, starp turām waldbības waru fawās rotās ap 1813. gabu sagrahbuschi sweschneeki Howaš, kwi wairak dshiwō folas austruma daļā un ir nesimpatisko, wehl stipri weschoniska, bet tomehr uš fawu „augsto“ kulturu un „leelisko atihhtibu“ waten eedomiga un upuhlīga tauta, kura pret uswaretām taut'nam isurejusees lihē barbariski. Winu karaleene Ranomalo II. atraidijuse Franschu waldbības prahsumus, kuras Madagaskaras galwas pilsehtā Tananariwā (ap 70,000 eedshim.) Howašu waldbibai ita preeščā Lemirs de Wiljērs. Franzija no Madagaskaras waldbības stingri peepahstija, lai ta uš wata ispilda 1885. gadā noslehgto lihgumu, peh; kura Madagaskaru atrodas sem Franschu aishchadšibas un Franzijas rotās ari atrodas wija ahrejšs politiskās waldbiba. Howašu waldbiba nu to weenlahrtēchi neeewehroja un winus uš pretešibu pret Franziju olahsch pamudināja un usluhdija Angli, kwi ari Howašus apghdaja neil ween ar jaunlaiku lora eerošcheem, bet tos ari eedshidija lora mahšlā. Anglu mihonari Howašu karaleeni pat peedabuja, lai ta parskristās un pahreēt protestantu tihbā, par to Franschu mihonari, latof, stipri fashuta. Lat nu Franschu waldbiba buhu drošcha, la Howaš ari teescham

ispilda 1885. gadā noslehgto lihgumu, tad Lemirs de Wiljērs ari wehl peepahstija, lai Franzijai itlu atfawis galwas pilsehtā Tananariwā turet fawu karaphehu. Bet Howaš no Franschu prahsumeem negrib nela finat. Wini no Anglijas slepen pabalstī, duhšchigi ween rihlojas uš lora pret Franziju, kura, eewehrojot Madagaskaras lalnajus un wispahri karaweschānā deesgan nenowehtigos apstahkus, la ari to, la Howaš apbrunojuschees jaunlaiku eerošcheem un ari lora weschānā daudš mas eedibiti, teescham nenahštees zil wifai weegli, Howašus pahrwaret, wismas karisch ar Howašeem aprihs mihsonus un joshchabas, waj ar 60—70 milj. franku (1 frants = 38 kap.) Franschu waldbiba mehl tiks zauri. Rahds wirsneeks raksta amihē „Figaro“, la Franzijai uš Madagaskaru jasuhtot wismas lahdi 18—20,000 saldatu. — Franschi naigi ween fagatawojas uš lora ar Howašeem un nodomajuschu uš Madagaskaru suhiti teelaku ekspediziju, lai jo drihi pahrwaretu Howašus un isahzinātu Anglu waru un eespauidus Madagaskarā. Ka Anglija atlahkti eemafšees lora storp Franziju un Madagaskaru, geuhē tizams.

Karisch Nih-Asija. Japaneeschu pahshawigi uswar weenu lauju peh; otras un eet rahmitinam un ar apdomu uš preeščū, weenumehr wairak un wairak tuwodamees Kinas galwas pilsehtai Pekingai. Lepnee uspuhtigeē Kineeschu, kwi til waten lepojās, itai Japaneeschu paschu galwas pilsehtā Japaneescheem dattet — rakstī preeščū meera lihguma nozajijumus, tagad jau la pahrmahziti behrni sahē luhgtees meeru. Kā telegrama fimo, tad leel-mahšju aishahwji lapulsejuschees isungli-jamenā (Kineeschu ahreletu ministcijā), kur wineem prinzis Kungs, kuru Kineeschu tagod eerauga waj par fawu weenigo glahbeju, isflaidrojis, la Kina wairs ilgal newarot atturetees Japanas usbrukumeem un tapeh; wina (Kina) tagad luhdsotees, lai leelwalstis tai polihdšot. Kā esot ar meeru, atfajitees no fawās wirswaldbības par Koreju un lahprah; malschot Japonai lora atihdšinajumu. Suhiti apsolijuschees pabalstī Kinas luhgumu, bet neweena Eiropas waldbiba lahproht negrib pirmā eemafšees lora starp Kineescheem un Japaneescheem, kwi no Kinas peepahstija Formosās salu, 20 milj. mahzinu sterlina (ap 200 milj. rbt.) lora atihdšības un neitrala semes strehā nobihinaschānu starp Koreju un Kina. Wispahrigi Japoni no meera wehl nelo pa lahgu, la ari no Eiropeschu eemafšchānās negrib finat. Meeru ar Kina wini mihmihfakti slehgto til peh; Pekingas eeenemshanas, tapeh; luhko isjaukt, wismas aishawēt Eiropeschu eejautschanos un til duhšchigi solo uš Pekingas puš. Peh; lahda ofšijala sinojuma Japaneeschu eemahmuschi Fretschou, Dupinu, Wiastungu un peh; daschām finam pot Port-Arturas ostu un apjeetinojumas. Ja pehdejā fimo pareija, tad Japoneem jelsch uš Pelingu tiklab la swabads. Generalis Sungš gan apjeetinot pahreju par lalnem uš Pelingu un tam pawehlets to stingri aishahwet un neadot eenaidneeteem, bet tahda pawehle was lo nosihmē un Kinas sahwohtis waleet arween kriiškās un breesmigās. — Ne-efot wehirs noschēhtor til fapmushall walsti, la Kina, isfals „Standards“. Kina pate esot ispehmijusees fawu tagadejo listeni zaur eelšchējam nelahrtibam un noslehgšchānos pret ahreeni, negribdama no žitām walstim nelo finat. Japaneescheem tuwojotees Pekingai, Kineeschu eenaids pret Eiropeschēem peenemas, tā la war isjeltees bihtoma Eiropeschu wajashāna. Korejā daschās prowizē (Tschulad un Tschung-Tschung-td' jau Eiropeschu wajashāna eesahljusees. Japanas suhtim Londonā fimo is Tolio, la marschals Jamagata is Riulen-Tschengas nosuhitijis Japaneeschu waldbibai sefojchu telegramu: No generala Tatzumi waditais karaphehš eenehmis Jong-sang-Tschengu, eewehrojamačo žetofni pee Muldenas. Kineeschu lora spehta teelata data aishcheguse gan uš Muldenu, gan ari uš Haitšengu un Tulusanu. Kineeschu, kwi daudš žetuschu no Kineeschu saldatu patwaribam, preezajas par muhsu nahlshānu. Esam eelarojuschi 1500 plimšū, 20,000 teelgabalu schauru, 2 1/2 milj. patronu un milšigu daudsumu zita lora materiala.

Kinas galwas pilsehtā Pekingā atrifinajusees swada behdu luga. Rogitjejusees jaunā Kinas keisareene. Pasch-lepkamības žehlonis bijuse lahda ptauka, kuru keisars atlahsi, ziteem redšot, eestis keisareenei, kura tahda launa newaredama panekt. eenehmuse girti. Keisara pahris dshiwōis kori nelaimigā laulibā. Keisars fawu loulatu draudeni newarejis ne ožu galā eeredet un to breesmigi eemihdejis, fewiškli no tā laita, kur winsch to, tā fofot, pret fawu grihu, peespeests un peerunats no keisareenes-atrajnes, apprejests.

Seemel-Amerikas Sawenotās Walfis pee wisaur walfis un laulu draudschu aishahwju wehleschānam republikanistā partija pahrwarejuse demokratisko partiju. Par republikas presidentu tagadejais presidents Klowlens laitam wairs neitšchot eewehlets.

Telegramas.

Peterburgā, 29. oktobri. Iš Sjewowas-Skitas fimo no 28. oktobra: Schodeen starp pulstēn 5 un 6 wakarā Keisariskais brauzeens ar sebru wagonu lehnām tuwojās melnu un baltu drehbi isrotatāi un lahjam gaischi apghimotai platformai. Klostera swaneem swanot un aishahgšchānas dšeesmam atskanot atwehrās sebru wagonu durwis. Uš Keisariskā brauzeena janemshānu bija eeraduschees Kijewas lora apghdala komandants generaladjuantus Dragomirōs, gubernators Petrows, mihschneeziba, semstē, tirgotaju, amotneeku un fewneeku aishahwji. Wif bija amahljuschu ar wainageem, uš kuru lentam bija lasami usrakni, la: „Najmihstamajam tathajam Keisarom“, „Tehwam Jaram“. Wiseem klohtescheem ita atlaus e-e-ef sebru wagonā un tur nomehtes lihā preeščā želidē. Afaram azis un želids nometusees apbehdinatā tauta luhdša Derwu. Ap pulstēn 1/2 swaneem un aishahgšchānas dšeesmam atskanot brauzeens dewās tohtat. — Iš Kaelowas fimo no 28. oktobra: Ap pulstēn 8 wakarā Keisariskais brauzeens ar sebru wagonu tuwojās sehrās lehrptai dšeszketa stahjai. Brauzeenam tuwojotees atskaneja bungeas, musika spehleja luhgšchānu, taubis no golnam no-nehura žepures. Peh; deewalpojuma deputazijas nolika

Visulis.

J. M. Trofimow,

Rigā, Kungu eelā Nr. 10.

Izpašča noliktawa no glahschu, porzelana un fajansa traukeem.

Petroleja lampas

wisadās sortēs, lihdj ar peederumeem.

Bronsa krona lukturi preekšč basnizam.

Jaunšudraba un melkiora lectas:

Chdamas un tehj-karotes, galda un desert-naschi.

Laketas tehjbretes un maises kurwji un zitas daschadas prezēs.

E. Larsen'a

selta u. šudraba leetu weikals tagad atrodas: Ceelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Rigā, Kungu eelā Nr. 22, Rigā, Safferberga namā.

Baltijas audeklu un dšju maufakturas fabcedribas, Kengeragā, par fabritas jenam dabujami audekli, linnu un pakulu dšjas Rigas maufakturas noliktawā pee K. Lorch & beedr., Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

E. Rosenthals,

Grechimeeln eelā 13. Ceelajā isweble daschadu pulkstenu, juwelu, selta, šudraba un alseuida prezēs, labatās kwalitates. Lehtakās jenās.

Par katru pee manie priktu pulksteni galwoju wairat gabūs. Išlabošchanaš iš daru uš galwošchamu.

J. W. Mündela Rigas gummija pretschu fabrika

peedašwā leelumā un mašumā

wislabakās

Gummija galaschas wislehtaki.

Fabrikas noliktawa:

Kungu- un Petera basnizas celu sthri.

Pulwera pagatawošchanaš un pahrdošchanaš Wisaugstaki apstiprinatā fabeedriba Sw. Peterburgā

žaur scho dara wispašribai šnamu, ta beedriba sawu šchejeenes pulwera krašjuma pahrdawdšchamu un pahrdošchamu Rigat un aplahrtnei nodewuse weenigi

Johannes Mitschke,

Kungu eelā Nr. 11,

tehranda pretschu un schaujamo rihku magasiuā,

un peedašwā to ša labu atšihtu pahrdewēju lungeem, medneeku un šreblneeku fabeedribai, mešhu pahrdalbam, ša ari medneeku lungeem nouemot no weenas sortēs majalais pudu par šelošcham jenam:

Keisara pulweri — rupju un šmalu — par 32 rbl. pudu, medneeku pulweri, 1, 2, 3, 4 par 18 rbl. 50 lap. pudu, šeršpulweri — rupju un šmalu — par 28 rbl. pudu, pretschlahdejamo pulweri — wideju — par 15 rbl. 50 lap. pudu un akmenu sprahdšinataju pulweri — rupju — par 18 rbl. 50 lap. pudu.

Nonemot mafak par pudu, ša ari pa mahžtinam, attežošču jenās pa-augštinaschana.

Manā grahmatu uu bilšču drulatawā un Latweešču grahmatu pahrdotawā, Rigā, pee Petera basnizas, dabujamas

Jaunās Widsemes Dšesmu grahmatas

wisadās eesehjuundš.

Grusts Plates.

No šwehdeenas, 30. okt. sahtot, Rig. Latw. Beedr. Sin. Kom.

Musejs

buhš atwehrtš šwehdeenās no plšft. 12 lihdj 3 un darbabenās no plšft. 2-3 pehš pušdeenās. Museja pahrsinis.

Rai 1895. gadam wajadšigās

kantoru grahmatas

lailus apstiletu, to luhdj

Augusts Lyra,

papiru, rakstamu un šimejamu leetu pahrdotawa leelumā un mašumā, kantoru grahmatu un tuwertu fabrika

Dubult-grahmatweščhana.

Katwā laifa

pasnečušu pamatiņu mahžibu dubultā grahmatu un rehkinu weščhana, ša jau wairat gabūs. Samasša par to mehrena. Išbewigōš gabujumōš titat šaweeem mahžleem peepalšišu weetas dabut. Peeteišchanaš no plšft. 3-5 pehš pudb. Rigā, Dštrnawu eelā Nr. 110, parterā.

J. Šihpols,

prakšišs grahmatwešch un Rigas Latw. amatn. pal. beedr. krašj- un aštetwu tafes šafseers.

Grabmatweščhana išlabo šabwofli, grabmatweščhana kapitalš.

Dšelsžeklu brauceeni.

Wetejais laifs.

Rigas-Dwinškas dšelsžekš.

Išteet no Rigas: 10 20 r., 7 15 w. Išteet no Stopineem: 10 47 r., 7 43 w. Išteet no Iškšlites: 11 6 r., 8 2 w. Išteet no Dages: 11 22 r., 8 18 w. Išteet no Rembates: 11 50 r., 8 47 w. Ronahš Štreiberōš: 12 22 d., 9 17 w. Išteet no Štreiberōš: 12 32 d., 9 27 w. Išteet no Konefes: 1 5 d., 10 w. Išteet no Plawinam: 1 34 d., 10 29 w. Ronahš Krišburgā (Kriškapilš): 1 58 d., 10 53 w. Išteet no Krišburgas: 2 10 d., 11 5 w., 7 51 r. Išteet no Trepēšofas: 2 37 d., 11 39 w., 8 39 r. Išteet no Livenhofas: 2 56 d., 11 51 w., 9 10 r. Išteet no Bargašes: 3 17 d., 12 12 n., 9 50 r. Išteet no Rigales: 3 43 d., 12 38 n., 10 37 r. Išteet no Litnas: 4 8 d., 1 3 n., 11 25 r. Ronahš Dwinšfā: 4 30 d., 1 25 n., 12 5 d.

Išteet no Dwinškas: 1 45 d., 4 45 n., 4 20 d. Išteet no Litnas: 2 7 d., 5 7 n., 5 14 d. Išteet no Rigales: 2 33 d., 5 33 n., 6 4 w. Išteet no Bargašes: 2 59 d., 5 59 n., 6 59 w. Išteet no Livenhofas: 3 17 d., 6 17 r., 7 29 w. Išteet no Trepēšofas: 3 35 d., 6 35 r., 7 58 w. Ronahš Krišburgā: 3 58 d., 6 59 r., 8 45 w. Išteet no Krišburgas: 4 8 d., 7 10 r. Išteet no Konefes: 5 d., 8 3 r. Ronahš Štreiberōš: 5 29 d., 8 33 r. Išteet no Štreiberōš: 5 40 d., 8 43 r. Išteet no Rembates: 6 9 w., 9 13 r. Išteet no Dages: 6 35 w., 9 40 r., 1 22 d. Išteet no Iškšlites: 6 47 w., 9 52 r., 1 46 d. Išteet no Stopineem: 7 2 w., 10 7 r., 2 12 d. Ronahš Rigā: 7 25 w., 10 30 r., 2 55 r.

Rigas-Jelgawas dšelsžekš.

Išteet no Rigas II.: 8 55 r., 1 40 d., 8 45 w. Išteet no Tornalaina: 9 8 r., 1 53 d., 8 58 w. Išteet no Daines: 9 43 r., 2 24 d., 9 28 w. Ronahš Jelgawā: 10 12 r., 2 53 d., 9 57 w. Išteet no Jelgawas: 3 13 d., 10 17 w. Išteet no Halzgrahwes: 3 42 d., 10 46 w. Išteet no Rēpitem: 4 2 d., 11 6 w. Išteet no Abguldes: 4 21 d., 11 25 w. Išteet no Wehnes: 4 47 d., 11 49 w. Išteet no Anes: 5 11 d., 12 11 n. Išteet no Renges: 5 45 d., 12 45 n. Ronahš Mošheilōš: 6 23 w., 1 21 n.

Išteet no Mošheilōš: 5 58 r., 8 53 w. Išteet no Renges: 6 35 r., 9 30 w. Išteet no Anes: 7 10 r., 10 5 w. Išteet no Wehnes: 7 33 r., 10 28 w. Išteet no Abguldes: 7 55 r., 10 50 w. Išteet no Rēpitem: 8 15 r., 11 10 w. Išteet no Halzgrahwes: 8 30 r. Ronahš Jelgawā: 8 55 r., 11 46 w. Išteet no Jelgawas: 9 10 r., 5 3 d., 12 1 n. Išteet no Daines: 9 41 r., 5 36 d., 12 32 n. Išteet no Tornalaina: 10 15 r., 6 13 w., 1 6 n. Ronahš Rigā II.: 10 23 r., 6 21 w., 1 14 n.

Rigas-Bolderajas dšelsžekš.

Išteet no Rigas: 6 20 r., 12 25 d., 3 25 d., 9 23 w. Išteet no Tornalaina: 6 30 r., 12 35 d., 3 35 d., 9 35 w. Išteet no Sašlāufas: 6 48 r., 12 45 d., 3 45 d., 9 45 w. Išteet no Nordkumšišas: 6 54 r., 12 51 d., 3 51 d., 9 51 w. Išteet no Bolderajas: 7 18 r., 1 15 d., 4 15 d., 10 15 w. Ronahš Dšlas dambi: 7 23 r., 1 20 d., 4 20 d., 10 20 w.

Išteet no Dšlas dambja: 7 38 r., 9 15 r., 2 13 d., 6 w. Išteet no Bolderajas: 7 45 r., 9 25 r., 2 20 d., 6 10 w. Išteet no Nordkumšišas: 8 6 r., 9 46 r., 2 41 d., 6 31 w. Išteet no Sašlāufas: 8 12 r., 9 52 r., 2 47 d., 6 45 w. Išteet no Tornalaina: 8 22 r., 10 2 r., 2 57 d., 6 55 w. Ronahš Rigā: 8 30 r., 10 10 r., 3 5 d., 7 3 w.

Rigas-Mihlgrahwa dšelsžekš.

Išteet no Rigas: 5 55 r., 11 r., 4 35 d. Išteet no Karapilakeem: 6 10 r., 11 15 r., 4 50 w. Išteet no Alesandra augšlumem: 6 18 r., 11 23 r., 4 58 d. Ronahš Mihlgrahwi: 6 25 r., 11 30 r., 5 5 d.

Išteet no Mihlgrahwi: 7 5 r., 1 30 d., 6 20 w. Išteet no Alesandra augšlumem: 7 14 r., 1 39 d., 6 29 w. Išteet no Karapilakeem: 7 22 r., 1 47 d., 6 37 w. Ronahš Rigā: 7 35 r., 2 d., 6 50 w.

Rigas-Tulumas dšelsžekš.

Išteet no Rigas: 10 40 r., 6 w. Išteet no Tornalaina: 10 49 r., 6 9 w. Išteet no Sašlāufas: 10 58 r., 6 18 w. Išteet no Pudpes: 11 11 r., 6 31 w. Išteet no Bolderineem: 11 26 r., 6 48 w. Išteet no Majoreem: 11 36 r., 6 56 w. Išteet no Dubultteem: 11 44 r., 7 4 w. Išteet no Afereem: 11 56 r., 7 16 w. Išteet no Šlofas: 12 8 d., 7 28 w. Išteet no Kemereem: 12 27 d., 7 47 w. Išteet no Šchmarēs: 12 47 d., 8 7 w. Ronahš Tulumā: 1 7 d., 8 27 w.

Išteet no Tulumas: 5 15 n., 2 58 d. Išteet no Šchmarēs: 5 37 n., 3 20 d. Išteet no Kemereem: 5 58 n., 3 41 d. Išteet no Šlofas: 6 17 r., 3 59 d. Išteet no Afereem: 6 29 r., 4 11 d. Išteet no Dubultteem: 6 42 r., 4 24 d. Išteet no Majoreem: 6 49 r., 4 31 d. Išteet no Bolderineem: 7 r., 4 42 d. Išteet no Pudpes: 7 13 r., 4 55 d. Išteet no Sašlāufas: 7 27 r., 5 8 d. Išteet no Tornalaina: 7 37 r., 5 17 w. Ronahš Rigā: 7 45 d., 5 25 w.

Rigas-Plestawas dšelsžekš.

Išteet no Rigas: 9 25 r., 4 5 d. Ronahš Rigā: 9 35 w., 9 55 r.

Rupat išnaha un ir wišās šabatās grahmatu pahrdotawās dabujamš:

Sieslak'a

Latweešču Kalendars ar bildem 1895. gadam.

Sature:

Kreewu Keisaristais Rums. Laga-veje abšemju waloneeli. Laila rehkini. Oada laili š. Kalendaris. Joki un mišklas. Šchidu Kalendaris. Popu grašjnisas un putnu pereščanas lalenbas. Mahšas talše pretsch forepōndenes kreewijā. Dšelsžekla wižteeni no Rigas uš Plestawu un atpatal. Talše par patu šubijunu šwara mafju, pehš tabuma no Jelgawas rehkintu. Telegrafa mafša. Talše par šchempelšapira sortem. Šchempelmarlas. Dšelsžeklu mafšas šarp Rigu, Jelgawu, Mošheilōš un Keesaju. Mišllu usminejumi. Tirgi Kuršemē un Keišchōš. Kuru-tirgi Kuršemē. Tirgi Wišjemē. Kuru-tirgi Wišjemē.

Peelikums:

1) Gabju putni. Šchāšis pehš šabda parauga no Sileneeku Andreja. Ar bildem. 2) Par ehšu dibināschanu un pamatu liščhānu. No inšjencera D. Wibergera. Ar šim. 3) Šihlumi. 4) Joki. Ar bildi. 5) Keišchu šunš. Humorešla no Alberta Nodriča. 6) Laimē. Pehš šabda parauga no K. B. 7) Joki. Ar bildi. 8) Kur mušju laime un nahtone. Uzrečjums no Belienu Ernesta. 9) Šihlumi. 10) Keišhina. 3. Potapenko nowele. 11) Jahnis Behtinš. Ar bildi. 12) Dšejš. No Patalna. 13) Irlawas šeminarija. Ar bildi. 14) Šihlumi. 15) Joki. Ar bildi. 16) Lihdšelis pretsch škurku un pelu išbijināschanaš. 17) Šihlumi. 18) Juweas dšejmas. 19) Šihlumi. 20) Joki. Ar bildi. 21) Ar gudru šau! Ar šim. 22) Šilwēks un šem. No Pilmana. 23) Englošč-ala. Ar bildi.

Bilšču peelikumi: 1) Jahnis Behtinš. 2) Irlawas šeminarija. 3) Englošč-ala.

Maksā 30 kap.

Attalpahrdewēem lihdšchinejeem nošajijumi.

Pasta adreše: Bz. r. Marasy, w. marasams Apāniana.

H. J. Drawin-Drawneeks, grahmatu, mišlaliju un rakstamu leetu pahrdotawa. Jelgawā, Ceelajā eelā Nr. 20.